СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXVII СЪЕЗД

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-һээ гарана | № 55 (17178) | 1986 оной мартын 6, четверг | Сэн 3 мүн.

«Бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсэеэ, бэлиг шадабариая, зохёохы үүсхэл эдэбхиеэ коммунис зохёон байгуулгын агууехэ зорилгонуудта үгэхыень, Ленинэй илалта түгэс революционно хэрэгые, Октябриин хэрэгые нэрэтэй хүндэтэйгөөр үргэлжэлүүлхыень съезд совет хүнүүдые уряална».

[«КПСС-эй Центральна Комитедэй Политическэ элидхэлээр Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съездын абаһан резолюциһаа»].

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

КПСС-эй Дагестанай обкомой нэгэдэхи М. Ю. Юсупов, Амарай областиин «Центрой» трестын шулуушан-хабсаргагша енко, СССР-эй Наукануудай академиин ловай нэрэмжэтэ Юрэнхы генетикын иниректор А. А. Созинов партиин XXVII артын 4-нэй үдэшын заседани дээрэ элидхэлсэлгэдэ хабаадаһан байгаа.

ы алдар солоор бадарһан тугуудай напро СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй делеуу оробо. Съездэ хабаадагшад һуурио, совет сэрэгшэдые удаан үргэлжэлһэн алгаар угтаа.

дивизиин командир генерал-майор В. С. Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флоэдэй үмэнэһөө съездые амаршалһан бсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд манай Эхэ нгин хилэнүүдые найдамтайгаар сахин хамгаалха гэжэ тэрэ Коммунис партияа, бүхы совет арадые найдуулба. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай аха дүү арминуудтай хамта тэдэнэр интернациональна уялгадаа үнэн сэхэ байжа, социализмын агууехэ туйлалтануудые сахин хамгаалхаар, али бүхы эзэрхэг түримхэйшүүлдэ шанга харюу сохилто үгэхөөр хододоо бэлэн лэ.

Нүхэд: Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин түрүүлэгшэ Шандор Гашпар, Израилиин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Меир Вильнер, Сириин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Халед Багдаш, Канадын Коммунис партиин Генеральна секретарь Уильям Каштан заседаниин түгэсхэлдэ үгэ хэлэжэ, съездые амаршалба.

* * *

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд хүдэлмэриеэ 1986 оной мартын 5-да үргэлжэлүүлбэ.

Үглөөнэй заседани дээрэ «1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд тухай» элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлүүлэгдэһэн байгаа. Казахстанай Компартиин Кокчетавска обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр М. Р. Сагдиев түрүүлэн үгэ хэлэбэ.

Удаань Великобританиин Коммунис партиин Генеральна секретарь нүхэр Гордон Макленнан съездые амаршалаа.

Саашадаа нүхэд: Ю. В. Андроповой нэрэмжэтэ Новолипецкэ металлургическа комбинадай директор И. В. Франценюк, КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь В. И. Ситников элидхэл тушаа үгэ хэлэбэ.

Энээгээр элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ түгэсөө.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар тогтоолой проект бэлдэхын тула съездын байгуулһан комиссиин үмэнэһөө нүхэр Л. Н. Зайков үгэ хэлэбэ.

1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдые оруулагдаһан нэмэлтэнүүдтэйнь, хубилалтануудтайнь съезд нэгэн дуугаар баталаад, энэ асуудалаар тогтоол абаба.

КПСС-эй XXVII съездын нэрэ дээрэ эльгээгдэһэн бэшэгүүдые, хандалгануудые, дурадхалнуудые, ажаглалтануудые, гомдолнуудые хаража үзэхэ талаар тэрэнэй хэһэн хүдэлмэри тухай съездын секретариадай мэдээсэл анхаралда абтана. Энэ хүдэлмэриие түгэсхэжэ, зохихо тогтоол баталан абахыень съезд КПСС-эй Центральна Комитедтэ даалгаа.

Һүүлээр съезд зүблэхэ зүйлэй удаадахи асуудалые — партиин түбэй органуудые һунгалгые зүбшэн хэлсэжэ захалба.

СЪЕЗД ХҮДЭЛМЭРИЕЭ ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛҺЭЭР

XVII съездын мар- ...дэшын заседани ...эй Министрнүүдэй ...үрүүлэгшэ нүхэр ...ой хэһэн Гол шэг- ...й элидхэлые зүб- ...э үргэлжэлүүлэг- ...агестанай обкомой ...ретарь М. Ю. Юсу- ...здээ, партиин Цен- ...итедэй байгуулһан ...элтэ ехэтэй оршон ..., мүн нютагуудта ...ала хубилалтануу- ...а олгоно, партиин ...эй этигэл найда- ... Бүхы орон соо- ...Дагестанда ажал- ...а эдэбхи ургана, ...гдаһан зорилго- ...үүлхын түлөө ха- ...ойлгоно.

... партиина органи- ... хэрэгүүдые заһа- ...д шиидхэхэй бай- ...иин газарые ашаг ...эр хэрэглэхэ гээ- ...лмэриин гол хар- ... нэгэниинь боло- ...өө энэ газар дай- ... ашаая харюулдаг- ...ень халагламаар. ...есэнүүдые гамтай- ...лгын асуудалнууд- ...шэ дэлгэрэнгыгээр ...публика доторнай ...умэ үбэршэлдэг, ... дээгүүр ябадаг, ... хүнүүд үшөөл бии ...эрэ хэлээ. Эдэ бү- ... үзэгдэлнүүдтэй ... сэхэ хэмжээнүү- ... байнабди, сааша- ...абди. Ажал хэн- ...оо тэжээхэ дура- ...э олониитэ эбсэ- ...ндаха зэргэтэй. ...нь хинаха талаар ...жээнүүдые зохёон ... үгэ хэлэгшэ ду-

...араалһан зорилго- ...итэй ябуулгануу д- ...улжа байһаниинь ...лмэришэн хүндэ, ... бодоор харагда- ...«ЦентроБАМстрой» ...лууша-хабсаргаг- шаар хүдэлнэб. Манайда ехэ юумэнэй хэгдэһэниинь арсашагүй. Гэбэшье КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүд ажал хэрэгээ бүри эрилтэ ехэтэйгээр, харин нягтаар хаража үзэхыень коммунистнуудые, бүхы барилгашадые баадхаба. Үнэхөөрөөшье, манай барилга дээрэ дутуу дунданууд, гурим журамгүй байдал, ээн буса ябадал үшөөл ехэ байһаар.

Мэргэжэлтэдэй ажалһаа гаралга, оролго зүрхэ сэдьхэлыемнай ехээр хүдэлгэнэ гэжэ делегат хэлэбэ. Гэр байрын, һургуулинуудай, хүүгэдэй саадуудай дуталдал, мүн бусад зүйлнүүд энээнэй гол шалтагаануудай нэгэниинь болоно.

Гэр байра, социально-соёлой барилгануудые хурдан түргэнөөр хэхэ гэһэн партиин заабари тон зүб байна. Имагтал манайда энэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Зам харилсаанай, Транспортна барилгын министерствэнүүд манай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ үшөөл хайхарамжагүйгөөр хандана.

Гол шэглэлнүүд соо БАМ-ай зоные хүгжөөлгын хараа түсэбүүдые бүри нэринаар тодорхойлхо шухала гэжэ делегат хэлээ.

СССР-эй Наукануудай академиин Н. И. Вавиловай нэрэмжэтэ Юрэнхы генетикын институдай директор **А. А. Созинов** үгэ хэлэхэдээ, үндэһэн шухала шэнжэлгэнүүдые хүгжөөлгые түргэдхэхэ, научна шэнжэлгэнүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгын болзорые хорооохо эрилтэ табиха шухала гэжэ тэмдэглээ.

Биологи, тодорхойлбол, генетикэ намда эгээл дутэ юм гэжэ эрдэмтэ хэлэбэ. Мүнөөнэй биологиин ба биотехнологиин урда шухала зорилгонууд табигдана. Гэбэшье Москвагай биологическа шэглэлтэй олохон институдуудай бааза хачгалтагүй байһаар. Гэхэтэй хамта эдэ научна коллективүүд эрдэм-техникын хүгжэлтын үндэ- ... технологи эрид хубилгагданхай.

Эрдэмтэдэй ажалай ашаг үрые дээшэлүүлгын асуудалнуудта үгэ хэлэгшэ тогтобо. Удаан саг соо тэдэнэй ажал ябуулгын моральна ба материальна сэгнэлтэ бодото үрэ дүнгүүдээр тодорхойлогдодоггүй байһан юм. Энэнь олохон эрдэмэй эмхи зургаануудта туршалгануудые үнгэргэхэһөө, статьянуудые бэшэхэһээ ондоо юушье хэдэггүй олон тоото эрдэмтэдые бии болгоһон байна. Тиихэдээ тэдэнэр үни хада мэдээжэ юумэ дахинаа батална дуратай байдаг.

СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд хадаа социалис Эхэ оронойнгоо арад зоной амгалан тайбан байдалые, зохёон байгуулхы ажалые найдамтайгаар сахин хамгаална. Тэдэнэй түлөөлэгшэд — солдадууд болон матросууд, сержантнууд болон старшинанууд, прапорщигууд ба мичманууд, офицернүүд, генералнууд ба адмиралнууд, Суворовско болон Нахимовска училищинуудай һурагшад съездын делегадуудые, айлшадые амаршалба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудай хүбүүд болон ашанар мүнөө Эхэ ороноо шэн зоригтойгоор хамгаалагшадай жагсаалда зогсоно гэжэ танкова дивизиин командир генерал-майор **В. С. Михайлов** амаршалгые соносхон уншахадаа тэмдэглээ. Эсэгэнэр болон үбгэ эсэгэнэртээл адли, тэдэ партиин, арадай ба Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй баатаршалгата ёһо заншалнуудта үнэн сэхэ юм. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай аха дүү арминуудай сэрэгшэдтэй хамта Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд али бүхы эзэрхэг түримхэйшүүлдэ шиидхэхы шанга харюу сохилто үгэхөөр бэлэн гэжэ партиин съездые, бүхы совет арадые найдуулнабди. Бидэ социалис Эсэгэ ороноо сэрэгэй тангаригай эрилтын ёһоор эрид шангаар, шадамар бэрхээр, шуһаашье, ами [illegible] дууд болон айлшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин түрүүлэгшэ **Шандор Гашпар**, Израилиин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь **Меир Вильнер**, Сириин Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь **Халед Багдаш**, Канадын Коммунис партиин Генеральна секретарь **Уильям Каштан** съездэ хабаадагшадые амаршалан, үгэ хэлээ.

Энээгээр үдэшын заседани дүүрэбэ.

* * *

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд хүдэлмэриеэ мартын 5-да үглөөнэй 10 часта Кремлиин Съездүүдэй ордон соо үргэлжэлүүлбэ.

КПСС-эй XXVII съезд дээрэ тодорхойлогдоһон энэ зуун жэлэй һүүл болотор бэелүүлэгдэхэ ёһотой үргэн ехэ хэмжээнэй программа зохёохы ажалда, ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөлгэдэ, совет хүнүүдэй эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангалгада үргэн харгы нээхэ байна. Партиин хуралдаан коммунис байгуулалтын энэ эрид эрьелтын шатада манай обществын хүгжэлтын стратегиие тодорхойлоо, ажабайдалай бүхы һалбаринуудые шэнэдхэн хубилгаха харгы замуудые хараалаа. «1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд тухай» элидхэлые энэ үдэр съезд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ дүүргэбэ.

Ороной Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдые зүбшэн хэлсэһэн үглөөнэй заседани дээрэ Казахстанай Компартиин Кокчетавска обкомой нэгэдэхи секретарь **М. Р. Сагдиев** үгэ хэлэбэ. Манай съезд дээрэ боложо байһан үнэн сэхэ, эрилтэ ехэтэй хөөрэлдөөн арад зоной патриотическа ба ажалай дэбжэлтые улам бадаруулна: энэнь КПСС-эй ЦК-гай болон тэрэнэй Политбюрогой Политическэ харгын шугамда, бодото ажал ябуулгада эгээл һайн, эгээл үнэн зүб сэгнэлтэ болоно гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Тэдэ арадай ажахын гол шухала участогуудта партийна ехэ үүргэ нүлөө үзүүлжэ шадаагүй, кадрнуудта ёһотой эрилтэ табинагүй, ушаржа байһан дутуу дунданууд тай шалтагаануудые һулаар шэнжэлнэ гэжэ үгэ хэлэгшэ мэдүүлбэ. Областиин хүсэн түгэс арга боломжонууд һулаар хэрэглэгдэнэ.

Дутуу дунданууды е, бэрхэшээл түбэгүүдые усадхан зайсуулха талаар абтаһан хэмжээнүүд тухай үгэ хэлэгшэ мэдээсээ. Таряа ехээр ургуулжа, гүрэндэ худалдаха гээшэ гол зорилгомнай болоно. Мүнөө гол түлэб һайн технологёор ургуулагдадаг хүсэтэ, шэлдэн хатуу ба үнэтэ сортын шэниисэ жэл бүри ехээр тарижа абаха асуудалда гол анхаралаа хандуулха ёһотойбди.

Хүдөө нютагта мэргэжэлтэдые түбхинүүлэн һууринжуулха асуудалда үгэ хэлэгшэ дэлгэрэнгыгээр тогтобо.

Великобританиин Коммунис партиин Генеральна секретарь **Гордон Макленнан** съезд дээрэ амаршалгын үгэ хэлээ.

Бүхы арадай ажахые эрхим шанартай металлаар хангалгаһаа ниитын үйлэдбэриие техническэ талаарнь зэбсэгжүүлгын эршэ дэлисэ ехэтэ дулдыдадаг гээшэ гэжэ Новолипецкэ металлургическа комбинадай директор **И. В. Франценюк** тэмдэглэбэ. Иимэ эрхэ байдалда манай предприятиин коллектив эрхим шанартай металл үйлэдбэрилгые ехэдхэхын, хүдэлмэриин экономическа үрэ дүнгүүдые һайжаруулхын тула бии байгаа арга боломжонуудые хэрэглэхэ шухала гэжэ мэдүүлээ.

1985 оной болон арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые комбинат дүүргэһэн байна. КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид бэелүүлээбди.

Үйлэдбэриие эршэмтэйгээр хүгжөөхын түлөө тэмсэлэй гол шэглэлнүүдые үгэ хэлэгшэ тодорхойлбо.

Съездын оршон байдалые, съезд дээрэ табигдаһан эрилтые, али бүхы шэнэ, зохёохы юумэ коммунист бүхэндэ, эхин эмхи бүхэндэ хайшан гэжэ түргөөр хүргэхэмнай гээшэб гэжэ мүнөө бидэнэй хүн бүхэн бодомжолжо байна гээд КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь **В. И. Ситников** хэлээ. Съездын хараалһан асари ехэ, үргэн хэмжээнэй гайхамшагта зорилгонууд партиин бүхы гэшүүдые, ажалшадые тон эдэбхи үүсхэлтэйгээр, эмхидхэлтэйгээр, эршэмтэйгээр хүдэлхыень баадхана. КПСС-эй ЦК-гай эдэбхитэй, зохёон байгуулхы ябуулганууд коммунистнуудта, бүхы совет хүнүүдтэ бүри эршэмтэйгээр ажаллажа, ушаржа байгаа дутуу дунданууды е, бэрхэшээл түбэгүүдые дары усадхаха, коммунис байгуулалтын бүхы шэглэлнүүдые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ эрилтэ табина.

КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэл соо тодо хурсаар заагдаһанай ёһоор, партийна комитедүүд ажахын ба совет эмхинүүдые халан хүдэлхэ бэшэ, харин политическэ органууд мэтээр ажалаа ябуулха ёһотой партиин обкомууд болон горкомууд, областной болон городской гүйсэдхэхэ комитедүүдэй олохон ушарта ажалай хангалтагүй муугаар ябуулагдахада, ажахын хэрэгүүдые эрхилхэ баатай болодог байна гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ. Госплан болон гүрэнэй бусад зургаанууд гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ олохон ушарта хабаададаггүй байна. Бүхы шатын ажахын кадрнуудые эдэ бүхы асуудалнуудые шиидхэжэ һургаха хэрэгтэй.

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй һүүлээр хүнүүдэй ухаан бодолые шууд сэхээр хубилгаха шухала гэжэ ойлгохогүй коммунист үгы ёһотой. Бодото дээрээ али бүхы дутагдалнуудай түлөө, эмхи гуримгүй байдалай, һали-були ябадалай, үүсхэл эдэбхигүй байлтын, ажал хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандалгын али бүхы ушарай түлөө хүн бүхэндэ шанга эрилтэ табидаггүй байгаабди.

Энээгээр элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ дүүрэбэ.

1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй проектдэ оруулагдаһан заһабаринуудые, нэмэлтэнүүдые хаража үзэхын, энэ асуудалаар тогтоолой проект бэлдэхын тула съездын байгуулһан комиссиин үмэнэһөө нүхэр **Л. Н. Зайковто** үгэ үгтэбэ.

Энэ документые бүгэдэ арадай зүбшэн хэлсэлгын үедэ дурадхагдаһан нэмэлтэнүүдэй, хубилалтануудай оруулагдаһан «1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй» проект таанадта бии гэжэ тэрэ делегадуудта хандажа хэлэбэ. Партиин XXVII съездэ КПСС-эй Центральна Комитедэй Политическэ элидхэлые, Гол шэглэлнүүд тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгын үедэ делегадууд хэдэн дурадхалнуудые оруулһан байгаа.

Гол шэглэлнүүдэй проектдэ оруулагдаһан заһабаринуудые, нэмэлтэнүүдые хаража үзэхын, энэ асуудалаар съездын тогтоолой проектые бэлдэхын тула оруулагдаһан дурадхалнууд үсэглэдэр комиссиин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Документые түгэсхэлэй найруулгада оруулбал таарамжатай ха гэжэ комиссиин сэгнэһэн нэмэлтэнүүд болон хубилалтанууд таанадта тараагдажа үгтэнхэй. Бусад дурадхалнуудынь КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ дары түргөөр зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. СССР-эй министерствэнүүд, албан зургаанууд, союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүд тэдэнние бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаха юм.

Комиссиин даалгабаряар Л. Н. Зайков зохихо нэмэлтэнүүд болон хубилалтануудтайгаар Гол шэглэлнүүдые баталха, энэ асуудалаар тогтоол абаха гэһэн дурадхал оруулба.

1986—1990 онуудта СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдые съезд нэгэн дуугаар баталаад, зохихо тогтоол абаа.

Удаань заседани дээрэ түрүүлэгшээр һууһан нүхэр **Г. А. Алиев** иигэжэ хэлэбэ:

Ажалшадһаа 250 мянга гаран бэшэг XXVII съездын адресаар эльгээгдэбэ гэжэ съездын секретариат мэдээсээ. Тэдээн соогоо ажалшад манай партиин политикые халуунаар дэмжэнэ, ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха, зарим һалбаринуудые, предприятинуудые, эмхинүүдые, колхоз, совхозуудые бата дабшалтын замда гаргаха гэһэн асуудалнууд табигдаһан байна. Зарим бэшэгүүд соо гүйлтанууд, гомдолнууд бии.

Съездын адресаар эльгээгдэһэн бэшэгүүд түбхын түрүүлэн зүбшэн хэлсэгдэжэ, эдээн тушаа шухала хэмжээнүүд абтажа байна.

КПСС-эй XXVII съездын документнүүдые бэлдэхэ үедэ олохон дурадхалнууд, ажаглалтанууд хараада абтаһан, бодото зорилгонуудые шиидхэхэ үедэ партийна ба гүрэнэй органуудаар эдэбхитэйгээр хэрэглэгдэнэ.

Тэрээнһээ гадна, съездын секретариат партийна органуудай шиидхэбэринүүдтэ гомдол бариһан 1800 гаран бэшэгые хаража үзэбэ.

Съездын адресаар эльгээгдэһэн бэшэгүүдэй гомдол-гүйлтануудай зарим хубинь үшөөл хаража үзэгдөөгүй, иимэ бэшэгүүд орожо үргэлжэлһөөр. Делегадууд иимэ тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаба:

1. КПСС-эй XXVII съездын адресаар эльгээгдэһэн бэшэгүүдые, гомдол-гүйлтануудые хаража үзэхэ талаар тэрэнэй хэһэн хүдэлмэри тухай съездын секретариадай мэдээсэлые анхаралдаа абаха.

2. КПСС-эй XXVII съездын нэрэ дээрэ эльгээгдэһэн бэшэгүүдые, гомдол-гүйлтануудые хаража үзэхэ хүдэлмэриеэ түгэсхэжэ, эрхэтэдэй хандалганууд соохи гүйлтануудые, дурадхалнуудые, ажаглалтануудые бэелүүлхэ шухала хэмжээнүүдые абахыень КПСС-эй Центральна Комитедтэ даалгаха.

Энээгээр үглөөнэй заседани дүүрэбэ.

Үдэшын заседани дээрэ делегадууд съездын хүдэлмэриин зүблэхэ зүйлэй ээлжээтэ асуудалые — КПСС-эй түбэй органуудые һунгалгые зүбшэн хэлсэжэ захалба.

Партиин XXVII съезд мартын 6-да хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлхэ.

(ТАСС).

...ВА. КПСС-эй XXVII съезд. ДЭЭРЭ: КПСС-эй XXVII делегадууд (зүүн гарһаа) — ...областиин «Волгодонскэнерго» гэжэ трестын «Гражданстрой» ...илгын управлениин штукатурщэдэй бригадын бригадир Е. В. Колабекова, Кострома хотын В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ лёной комбинадай бүд нэхэгшэ, Социалис Ажалай Герой В. Н. Плетнева болон бусад Кремлиин Съездүүдэй ордоной фойе соо уулзаад хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ АРГА БИИ

Жэлэй нэгэдэхи кварталай дүүрэхэ болотор хорёод лэ хоног үлэбэ. Мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө ажахынууд хэр дүүргэжэ байнаб гээд харахада. мяха худалдаха кварталай түсэб 61 процентдэ, һү — 63, үндэгэ — 69 процентдэ хүргэгдэбэ. Илангаяа Баунтын, Хойтой-Байгалай районуудай ажахынууд мяха худалдаха кварталай түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, КПСС-эй XXVII съездые ажалай амжалтаар угтаа.

Партиингаа түүхэтэ XXVII съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, малаа зүбөөр шахан таргалуулһанай, шэгнүүр ехэтэйгээр тушааһанай ашаар Баргажанай, Үдын, «Комсомольский», Цахирай. Түнхэнэй совхозууд илангаяа һайн амжалта туйлаба.

Үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулхада, республика соо мяханда тушаагдаһан малай тус бүриин шэгнүүр урда жэлэйхиһээ 32 килограммаар ехэ болоо гэхэ гү, али шахамал бүхэн 340 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаа. Хориин, Түнхэнэй, Тарбагатайн районуудай мяханда тушааһан үхэрнүүдэйнь тус бүриин шэгнүүр 350—370 килограммда хүрэһэн байна. Эндэ мал шахан таргаруулха хүдэлмэри муу бэшээр эмхидхэгдээ бшуу.

Гэхэтэй хамта зарим районуудта үбэлдөө үхэрнүүдые шахаха хэрэгтэ ёһотой анхаралай хандуулагдаагүй дээрэһээнь шэгнүүр багатай, туранхай мал мяханда тушаагдажа, түсэбүүдэйнь дүүргэлтэ мүртэй урагшаа ябанагүй. Бэшүүрэй, Хурамхаанай, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй районуудта эгээл тиимэ байдал тохёолдоо.

Байгша оной үнгэрһэн түрүүшын хоёр һарада нёдондоной энэ үеынхиһөө 2200 тонноор ехэ һүн тушаагдаа. Загарайн, Хойто-Байгалай, Түнхэнэй районуудай ажахынууд һү тушаалгаяа дээшэлүүлжэ, абаһан продуктынгаа 86—87 процентые һүнэй промышленностиин предприятинуудта оруулна. Илангаяа Баргажанай, Баунтын, Зэдын, Хяагтын районуудай ажахынууд һүнэйнгоо тоһолигые зарим тэды ехэ болгожо шадаа.

Гадна Хурамхаанай, Хяагтын, Прибайкалиин, Хориин районуудай колхоз, совхозууд ажахы соогоо өөһэдын хэрэгсэлдэ гээд һү ехээр гаргашалжа, тэрэнэй товарностиие өөдтэй дээшэлүүлнэгүй. Юуб гэхэдэ нарай тугалнуудта сэбэр һү уулгаха нормын ёһоор сахигдадаггүй, мэргэжэлтэдэй зүгһөө энээндэ бодото хиналта хэгдэдэггүй дээрэһээ иимэ байдал тохёолдоно ха юм.

Һаагдаһан һүнэй эгээл ехэ хубиие гүрэндэ тушааха, тэрэнэй тоһолигые, шанарые дээшэлүүлхэ тушаа бүхы шухала хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Мүнөө ажахынуудта үнеэн бүриһөө дундаа зэргээр 4,9 килограмм һүн һаагдана гэхэ гү, али энэ үе соо тэрэнь 0,6 килограммаар нэмээ. Теэд энэ үшөөл бага гээшэ. Яруунын, Хэжэнгын, Хурамхаанай районуудта үнеэн бүриһөө оройдоол 3,4—3,6 килограмм һүн абтана. Һаалиин малда һайнаар буйлуулагдаһан, шэмэтэй, шанартай тэжээл зүб рационоор эдюулжэ шадаад, һаалишадай дунда социалис мүрысөө ашаүрэтэйгөөр дэлгэрүүлээд байгаа үнеэдэй һү шэмые үшөөл дээшэлүүлхэ арга боломжо гүйсэд бии.

Мал ажалай продуктнуудай үйлэдбэрилгые үшөөл дээшэлүүлхэ, мяха, һү болон үндэгэ худалдаха кварталай, хахад жэлэй, мүн бүхы 1986 оной түсэбтэ даабаринуудые заатагүй дүүргэхын тула малшад, һаалишад ажалайнгаа эршые улам шангадхаха зэргэтэй.

РЕСПУБЛИКЫН БҮХЫ АЖАХЫНУУДАЙ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТНУУДЫЕ ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАХА ЖЭЛЭЙ НЭГЭДЭХИ КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБЫЕ ХЭР ДҮҮРГЭЖЭ БАЙҺАН ТУХАЙ

1986 оной МАРТЫН 1-нэй МЭДЭЭН
(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Районууд	Мяхан	Һүн	Үндэгэн
Баунтын	146	95	—
Хойто-Байгалай	103	85	—
Хориин	96	67	111
Захааминай	89	59	—
Хэжэнгын	85	60	—
Яруунын	82	72	—
Сэлэнгын	82	65	—
Ивалгын	78	61	68
Түнхэнэй	69	68	—
Загарайн	67	64	106
Тарбагатайн	65	57	—
Баргажанай	63	68	—
Ахын	60	80	—
Зэдын	52	61	94
Прибайкалиин	47	63	—
Хяагтын	45	66	—
Кабанскын	42	58	6
Хурамхаанай	34	56	
Бэшүүрэй	30	60	—
Мухар-Шэбэрэй	19	63	—
Республика бүхыдөө	61	63	69

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ПОЛИТИЧЕСКЭ ЭЛИДХЭЛЭЭ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXVII СЪЕЗДЫН АБА

РЕЗОЛЮЦИ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр М. С. Горбачевой хэһэн КПСС-эй Центральна Комитедэй Политическэ элидхэлые шагнажа зүбшэн хэлсээд байхадаа, манай ленинскэ парти зохёон байгуулхы ажал ябуулгын шэнэ дүй дүршэлөөр баяжанхай, батаар жагсанхай, улам нэгэдэнхэй өөрынгөө ээлжээтэ съездэ ерэбэ гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд тэмдэглэнэ. КПСС-эй программна гол заабаринуудые, партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, совет арад экономикодо, социальна талаар, соёлдо горитой ехэ амжалтануудые туйлаа. Гадаадын политическэ байдал бэхижэээ, совет гүрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндэ дээшэлээ. КПСС эб найрамдалай болон социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй тугые үндэр дээрэ үргэжэ ябана.

Мүнөөнэй эрид эрьелтын шатада, шанараараа шэнэ байдалда орон доторшье, дэлхэйн оршондошье манай партиин марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ байһаниинь, байдалые гүнзэгыгөөр ухаалдин ойлгожо, бодото байдалтай тааруугаар сэгнэхэ шадабаритай байһаниинь, дүй дүршэлһөө зүб һургаал абажа, хойшолуулагдашагүй болоһон асуудалнуудые шиидхэхэ замуудые оложо, хамаг хуушарһан, һаад тойбо үзүүлдэг болоһон зүйлнүүдые усадхажа шадаха байһаниинь үшөө дахин харагдаба.

КПСС-эй Центральна Комитет апрелиин (1985 он) Пленум дээрэ арадай ажахыдахи болон ниитын ажабайдалай бусад һалбаринуудтахи байдалые бүхы талаһаань шэнжэлжэ, орёной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха гэһэн холын хараата гол заабари найруулһан байна. Коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд энээниие халуунаар дэмжэээ. Пленум дутуу дунданууды зоримгойгоор элишэлээ, бэрхэшээлнүүд, алдуу дутуунууд тухай арадтаа сэхэ руунь хэлээ, тиин урагшаа дабшаха түгэс түлхисэ үгэжэ, эршэмтэй бодото ябуулгануудые бэелүүлхэ, журам болон ажалша шадабарииые шууд бэхижүүлхэ тээшэ эрид эрьелтэ хэхэ эхи табиһан байна.

ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй Программын шэнэ найруулгын, партиин Уставта оруулагдаха хубилалтануудай, 1986—1990 онуудта ба 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа болон социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй проектнүүдые бүгэдэ арадай зүгһөө һайшаалга парти болон арадай нэгэдэлэй саашадаа улам бэхижэһые, тэрэнэй хүтэлбэрилхы үүргын дээшэлһые харуулжа, социализмын экономическа болон сэдьхэл ухаанай хүсэ шадалые бүри гүйсэдөөр ашаглаха шэнэ арга боломжонуудые олгоно.

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд иигэжэ тогтооно:

КПСС-эй Центральна Комитедэй политическэ хараа шугам болон бодото ажал ябуулгыень һайшааха;

Съездэ Центральна Комитедэй хэһэн Политическэ элидхэл дотор найруулагдаһан һанал бодолнууд, тобшололнууд болон зорилгонуудые һайшааха, бүхы партийна организацинууд тэдэниие ажал хүдэлмэридөө хүтэлбэри болгохо.

I.

1. КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэл дотор хэгдэһэн мүнөөнэй дэлхэйн хүгжэлтын гол хараа шэглэлнүүд болон зүрилдөөнүүдэй шэнжэлэлые, элидхэл дотор үгтэһэн сэгнэлтэ болон тобшололнуудые съезд батамжалан дэмжэнэ.

2. XX зуун жэлдэхи дэбжэлтэ социализмтай үнэн зүбөөр холбогдодог. Дэлхэйн социализм — уласхоорондын түгэс хүсэтэ байгуулалта мүн. Тэрэ хадаа ехээр хүгжэнги экономикодо, мүнөө үеын эрдэмэй баазада, найдамтай сэрэгэй-политическэ хүсэндэ түшэглэнэ. Социализм болбол ниитын асуудалнуудые удха шанараараа ондоо — хамтын үндэһөөр шиидхэхэ арга боломжо саг үргэлжэ харуулна. Тиин энэ замаар дабшажа ябаа оронуудые хүгжэлтын бүри үндэр шатануудта гаргаба.

Социализм ниитын харилсаануудые саг үргэлжэ нарижуулан эрьбадхана, амжаһан, туйлаһанаа тодо зорилготойгоор улам эрьбадхана, өөрынгөө үльгэр жэшээгэй хүсэ нүлөөе, үнэншэмэ шанарыень улам ехэдхэнэ, манай бүхы ажабайдалай энэрхы ёһо гуримые харуулна, эб найрамдалай болон адли тэгшэ эрхын, али алиндаа ашатай туһатай байлгын үндэһэ баримталан, арадуудай һалбаран хүгжэлгын аша туһын тулада уласхоорондын оршомдо тогтоогдоһон үргэн холбоо харилсаанда хабаадалсахаар хододоо бэлэн байһанаа харуулна. Тиигэжэ социализм дайн сэрэгэй болон милитаризмын, хархис хүсэнэй болон хүсэрхэлгын үзэл ба политикада, хүниие үзэн ядалгын бүхы түхэлнүүдтэ улам бата бэхи халха бодхооно, хүн түрэлтэнэй социальна дэбжэлтэдэ эдэбхитэйгээр туһална.

3. Мүнөө үеын капитализм эрдэм-техникын хубисхалай нүлөөн доро, мүн тэрэнэй эрхэ байдалда үйлэдбэрилгын асари ехэ болоһон хүсэнүүдэй ба ниитын харилсаануудай хубиин, үмсын шэнжэтэй байлгын хоорондохи зүрилдөө улам хурсадхана. Капитализмын доройтон уналга саашадаа улам гүнзэгырнэ. Капитализмын хамаг бүхы зүрилдөөнүүдынь айхабтараар дэбэрэн худхаралдана, тиигээд тэрэ өөрынгөө бүхы түүхэдэ иимэ олон социальна, экономическа болон бусад талаар доройтолготой, тулалдаануудтай хэзээшье ушаагүй юм. Мүнөө үеын бүхы гол шанга асуудалнуудые бии болгоһоной, шиидхэнгүй байһанай, хурсадхаһанай түлөө харюусалгые капитализм дааха ёһотой.

Капитализмын үндэһэн гол зүрилдөөн — ажал болон капиталай хоорондохи зүрилдөөнэй улам хурсадалга мүнөөнэй эрхэ байдалда үшөө нэгэ ямар хойшолонтойб гэхэдэ, зарим гол капиталис оронуудтахи политика, бүхы дотоодын байдалынь баруунай үзэл тээшэ нилээдгүй ехээр саашадаа хэлбэрилхэ горитой аюултай байна.

4. Мүнөөнэй эрхэ байдалда империализм хадаа хүн түрэлтэнэй амидаран байха ябадалда улам ехэ аюул ушаруулжа байна. Тэрэнэй бии болгоһон эгээл муу муухай юумэниинь — буржуазна обществын бүхы политическэ гуримые өөрынгөө нүлөөндэ оруулха, аша туһада мэдэгдүүлхэ гэжэ, мүн оюун ухаанай ажабайдал болон соёлые хиналтадаа абахые милитаризм эрмэлзэнэ.

Манай зуун жэлэй дайнууд болон хёмороо зүрилдөөнүүдэй түлөө, буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгые үүсхэжэ, тэрэниие саг үргэлжэ һүжэрөөжэ байһанай, тэрээндэ хэдэн шэнэ шэглэлнүүдые бии болгоһоной түлөө империализм, имагтал империализм харюусалгатай. Ядерна буу зэбсэгые эгээл түрүүлэн хэрэглэһэн империализм буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгые замбуулинда гаргаха, бүхы түби дэлхэйе буугай аман доро байлгаха гэһэн шэнэ, магад, заһаруулагдашагүй шэнэ алхам хэхээ бэлдэжэ байна.

Империализм неоколониализмын айхабтар нарин мэхэтэ гурим бии болгоо. Хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдые хэрзэгы шэрүүнээр мүлжэлгэ империализмын дайн сэрэгтэ бэлдэхэ хэрэгтэ, тэрэнэй дотоодын политикада, тэрэнэй өөрын амидаран байлгада мүнгэ зөөри һомолхо улам шухала арга болоно байнхай. Империализм өөрыгөө бүхы хүн түрэлтэндэ улам ехээр зүришүүлэн табина.

5. Түүхын, ниитын дэбжэлтын ябаса бүхы бүмбэрсэг дэлхэйн хэмжээгээр гүрэнүүд болон арадуудай бүтээмжэтэй, зохёохы шэнжэтэй холбоо харилсаа тогтоохые улам шангаар эрижэ байна. Хоёр байгуулалтын хоорондо мүрысөөнэй, бэе бэедээ эсэргүү түүхэтэ тулалдаанай боложо байхын хажуугаар дэлхэйн нэгэдэлдэ оролдог гүрэнүүдэй бэе бэеһээ улам ехээр дулдыдадаг боложо байһаниинь мүнөөнэй дэлхэйн хүгжэлтын бодото диалектикэнь мүн. Бэе бэедээ харша зүйлнүүдэй тэмсэл соогуур зүришэлдөөтэйшье һаа, бэе бэеһээ дулдыданги, олон талаар нэгэн бүхэли дэлхэй бүрилдэжэ байнхай. Дэлхэйн хүгжэлтэ, тэрэнэй мүнөөнэй шата гадаадын политикыншье, экономическа болон социальна шадабариишье, обществын сэдьхэл бодолой талааршье илангаяа шанга эрилтэнүүдые гүрэн бүхэндэ табина.

XX зуун жэлэй һүүлэй арбан жэлнүүд бүмбэрсэг дэлхэйн арадуудай үмэнэ хэдэн олон бэрхэтэй хурса асуудалнуудые табиба. Бүхы хүн түрэлтэндэ хабаатай айхабтар шухала зорилгонуудые шиидхэхэ гэһэн эрилтэ холбоо харилсаатайгаар ажаллахыень гүрэнүүдые баадхаха, хүн түрэлтэнэй бүтэн бүлээн үлэхэ гэһэн эрмэлзэлдэнь зам гаргаха ёһотой. Дэлхэйн хүгжэлтэнь энээндэ шухала хэрэгтэй материальна, социальна, политическэ арга нүхэсэлнүүдые бии болгоно. Энэ хадаа мүнөө сагай бодото байдалтай тааралдаһан шиидхэбэринүүдые абаха ябуулгануудые хэхэ ехэ шалтагаан мүн гэжэ съезд тоолоно.

Бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай болон дэбжэлтын хүсэнүүд империализмһаа гаража байгаа ехэ аюулые саража, ядерна дайнай оёоргүй хара нүхэн руу дэлхэйн һолжоролгые тогтоохо, замбуулиниие дайнай талмай болгохо ябадалые болюулха аргатай. Хүнэй ами наһан, тэрэниие али бүхы талаар хүгжөөн дэлгэхэ гээшэ, мүн ниитын хүгжэлтын аша туһа хамаг бүхы юумэнһээ үнэтэй. Съезд КПСС-эй болон совет гүрэнэй бодото ажал ябуулгые энээндэ шэглүүлэн хандуулна.

II.

1. Экономико гээшэ партиин ажал ябуулгын гол һалбари байгаа, байхашье юм. Эб найрамдалай эрхэ байдалда материальна болон оюун бодолой талаар дэлгэр, социальна баян ажаһуудалые совет хүнүүдтэ хангаха, обществые шанараар шэнэ байдалда гаргаха эрхэ нүхэсэлнүүд эгээл эндэ байгуулагдана бшуу.

КПСС-эй гурбадахи Программын абтаһанһаа хойшо үнгэрһэн 25 жэлэй туршада ороной арадай ажахы нилээд урагшаа дабшаа гэжэ съезд тэмдэглэнэ. Национальна доход 4 дахин шахуу, промышленна үйлэдбэри — 5 дахин, хүдөө ажахынхи — 1,7 дахин дээшэлээ. Хэдэн гол шухала янзын продукци бүтээн гаргалгаар Советскэ Союз дэлхэй дээрэ нэгэдэхи һуури батаар эзэлнэ. Арад зоной һуудал байдал һайжараа. Хүн зондо хүртэсын талаар бодото олзо доходууд 2,6 дахин, хэрэглэмжын ниитын фонднууд 5 үлүүтэй дахин дээшэлбэ. Олонхи бүлын гэр байдалынь һайжаруулагдаа. Эсэгэ ороной эрдэм ухаа, һуралсал, элүүрые хамгаалга болон соёлые хүгжөөлгэдэ туйлагдаһан амжалтанууд бүгэдэнөөр мэдэрэгдэнхэй.

Амжаһан туйлаһанаа үндэрөөр сэгнэхэ зуураа, съезд болбол 70-аад онуудта, мүн 80-яад онуудай эхиндэ хурсаар үзэгдэһэн социально-экономическа хүгжэлтын бэрхэшээлнүүд болон муу зүйлнүүдтэ анхарал хандуулна. Энэ үедэ экономикын хүгжэлтын эршэ, ажалай бүтээсэ эли бодо доошолоо, ашаг үрын бусад зарим үрэ дүнгүүд муудаа, эрдэм-техникын дэбжэлтэ аалидаа, экономикодо тэнсүүри тааруугүй ябадалнууд олошороо. Түсэбтэ табан жэлэй даабаринууд дүүргэгдэдэггүй байгаа, мүн хараалагдаһан социальна хэмжээ ябуулганууд гүйсэдөөр дүүргэгдээгүй. Иигэжэ гээгдэһэнэй гол шалтагаан ямар бэ гэхэдэ, экономическа байдалай хубилһан ушар саг соогоо политическэ талаар сэгнэгдээгүй, хүгжэлтын эршэм түгэс онол аргануудта экономикые хойшолуулангүй дары оруулха маша шухала гэжэ мэдэрэгдээгүй, экономическа политика, ажахы эрхилэлгые, ажахын ажал ябуулгын бүхы ухаан бодомжолгые шэнэдхэн хубилгаха асуудалнуудые шиидхэлгэдэ нэтэрүү, шууд шанга оролдолго гаргагдаагүй байна. Һүүлэй үедэ хүсэлэл оролдолгын хэгдэбэшье, тохёолдоһон байдал гүйсэд заһаруулагдаадүй.

Иимэ эрхэ байдалда бүхы партиин, бүхы гүрэнэй шухалын шухала зорилгонь юун бэ гэхэдэ, экономикын хүгжэлтэдэ үзэгдэһэн таарууугүй зүйлнүүдые ойрын болзорто шууд шангаар гүйсэд усадхаха, экономикын хүгжэлтэдэ хүсэтэй эршэ олгохо, үнэхөөрөө революционно хубилалтануудта дардам зам гаргаха, эдэ үйлэ хэрэгүүдтэ үргэн олон ажалшадые хабаадуулха хэрэгтэй.

2. Ороной социально-экономическа хүгжэлтые түргэдхэхэ тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй зохёон хараалһан гол бодомжые, тэрэниие бэелүүлхэ талаар хэгдэһэн бодото алхамуудые съезд бүрин гүйсэд һайшаана. Партиин холын хараата шугам ямар бэ гэхэдэ, дээдэ хэмжээгээр эмхидхэгдэһэн, ашаг үрэ ехэтэй, бүхы талаар хүгжөөгдэһэн үйлэдбэрилгын хүсэнүүдтэй, болбосорһон социалис үйлэдбэриин харилсаануудтай, һайнаар эмхидхэгдэһэн ажахы эрхилхэ арга оньһотой экономикодо оролгые хангаха хэрэг болоно. Үйлэдбэридэ шэнэ шанартай гүнзэгы хубилалтануудые бэелүүлхэ шухала шатань арбан хоёрдохи түсэбтэ табан жэл болохо байна.

Арадай ажахые хүгжэлтын эршэмтэй түгэс замда оруулха тухай программна заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ зорилгые өөрынгөө бүхы ажал ябуулгын үндэһэ һуури болгохыень съезд партийна, совет, ажахын болон ниитын организацинуудые уялгана. Бүхы шатада ажахын байгуулалтые хүтэлбэрилхэдөө, гол анхаралаа тоогоор харуулагдаһан үрэ дүнгүүдтэ бэшэ, харин шанарай болон ашаг үрын асуудалда хандуулха, заб һарай бэшэ, харин эсэсэй үрэ дүнгүүдтэ, үйлэдбэриин фонднуудые үргэдхэхэ бэшэ, харин тэдэниие шэнэлхэ, түлишэ болон түүхэй эдүүдые улам ехэдхэхэ бэшэ, харин тэдэниие улам һайнаар ашаглаха эрдэмдэ ехээр түшэглэдэг һалбаринуудые хурдан түргөөр хүгжөөхэ асуудалда хандуулха хэрэгтэй. Энээнтэй тааралдуулан, байгууламжын болон мүнгэ зөөри хубаарилан һомололгын политика хубилгаха хэрэгтэй.

Эрдэм-техникын дэбжэлтые тон ехээр түргэдхэлгэ, шэнэ үеын техникэ, мүн эгээн дээдэ ажалай бүтээсэ болон ашаг үрэ олгохо, тон шэнэ технологинуудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гээшэ арадай ажахые эршэмтэй түгэс хүгжэлтын замда оруулха гол арга зэбсэг гэжэ парти тоолоно. Эрдэм ухаан болон техникын эгээл һүүлэй амжалтануудай үндэһөөр арадай ажахые техническэ талаар гүнзэгыгөөр шэнэлэн хубилгаха гэһэн зорилго түрүүшын ээлжээндэ бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй гэжэ съезд тоолоно. Һалбари, предприяти болон нэгэдэл бүхэн үйлэдбэриие саг үргэлжэ шэнэлжэ байха тодо һайн программатай байха ёһотой. Ёһото ажал хэхын орондо элдэб гоё хэмжээнүүдые үнгэргэдэг, техническэ шэнэдхэн хубилалгые хазагайруулдаг халиргай шиидхэбэринүүдые абадаг хүтэлбэрилэгшэдһөө тон шангаар асуугдаха ёһотой.

Эрдэм-техникын дэбжэлтэ хурдадхалгада машина бүтээлгэ гол үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Тэрэниие тон богонихон болзор соо эгээн дээдэ техническэ хэмжээндэ гаргаха шухала. Мүнөө үеын электронно-тоолон тодорхойлолгын техникые ухаалан зохёожо, олоорнь үйлэдбэрилхэ гээшэ шухалын шухала зорилго болоно. Түлишэ, элшэ хүсэнэй комплекс үндэһөөрөө шэнэдхэгдэхэ Элшэ хүсэнэй программа дүүргэгдэхэ ёһотой. Металлурги хүгжөөхэ, арадай ажахыда хими нэбтэрүүлхэ, хабсаргагдадаг болон бусад материалнуудаар хэрэглэмжэ хангаха бүхы һалбаринуудые, нэн түрүүн транспорт болон холбоо техническэ талаарнь шэнэдхэн хубилгаха хэрэгтэ, тэрэшэлэн хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжые сэхэ хангадаг хүнгэн промышленность болон бусад һалбаринуудые уридлуулан хүгжөөхэ гээшэ айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ парти тоолоно.

Арадай ажахые шэнэдхэхэ талаар хүдэлмэринүүдэй дэлгэрһэнөөэ уламжалан, капитальна барилгые үндэһөөрнь һайжаруулха, барилгын бүхы комплексые индустриальна болон эмхидхэлэй шэнэ хэмжээндэ гаргаха, мүнгэ зөөри хубаарилан ашаглалгын саг болзорые горитойгоор хорооохо шухала гэжэ съезд зааһа.

Эрдэм ухаае, арадай ажахые техническэ талаар шэнэдхэлгын хэрэглэмжэнүүдые хангалгада эридээр хандуулха, тэрэниие үйлэдбэритэй нягтаар нэгэдүүлхэ, энэ зорилгоор бэеэ һайнаар харуулһан нэгэдэлгэ болон холбоо харилсаанай түхэлнүүдые ашаглаха, шэнжэлэлгын үрэ дүнгүүдые бодото байдалда нэбтэрүүлгые түргэдхэхэ, академическа болон һалбаринуудай институдуудай үрэ дүнгүүдые дээшэлүүлхэ, дээдэ һургуулинуудай эрдэмтэдэй үрэ үгэсые дээшэлүүлэн, научна халаанииие бэлэдхэлгые һайжаруулха гэһэн зорилго съезд табина.

3. Партиин мүнөөнэй аграрна политикые үсэд шангаар хэрэг дээрэ бэелүүлхэ, СССР-эй Эдеэ хоолой программа бэелүүлхэ гээшэ партийна, совет, ажахын органуудай, бүхы коммунистнуудай, бүхы арадай түрүүшын ээлжээндэ дүүргэхэ зорилго мүн. Агропромышленна комплекс хүгжөөлгэдэ эрид шууд хубилалта хэхэ хэрэгтэй. Тиигэжэ бүри арбан хоёрдохи табан жэлдэ хүн зониие эдеэ хоолоор хангалгые нилээд һайжаруулха шухала. АПК-гай бүхы шатануудай хүдэлмэриинь тодо, экономическа талаараа хоорондоо нягта холбоотой болгохо, хүдөө ажахын болон тэрээнтэй холбоотой һалбаринуудай улам тогтууритайгаар хүгжэхэ ябадалда эрдэм-техникын дэбжэлтын нүлөөе шангадхаха шухала.

Агропромышленна комплексын материально-техническэ үндэһэ һуурие саашадаа хэлбэришэгүйгөөр хүгжөөхэ зуураа, бүри мүнөө байгуулагдаһан үйлэдбэриин түгэс хүсые ашаг үрэтэйгөөр ашаглаха хэрэг үндэһөөрнь һайжаруулха, эгээл ехэ үрэ дүнгүүдые үгэдэг шэглэлнүүдтэ хүсэ болон мүнгэ зөөриие хандуулха шухала. Эршэмтэй түгэс хүгжэлтын технологинуудые хаа хаанагүй ашаглаха, бодото ажахын тоосооной үндэһөөр хамтын подряд хүгжөөхэ, агропромышленна үйлэдбэриин бүхы шатануудта продукциин гээлтые хорооохо, хүдөө ажахын түүхэй эдые хадагалха, буйлуулхада шухала хэрэгтэй бааза тон ойрын болзорто байгуулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха. Хүдөө нютагуудые социальна талаар шэнэлэлгые түргэдхэхэ, хүдөөгэй ажалшад тухай, тэдэнэй ажалай болон ажаһуудалай эрхэ байдал тушаа саг үргэлжын оролдолго гаргаха.

Эдэ бүхы зорилгонуудые шиидхэлгэдэ эмхидхэлэй талаар хэгдэхэ хубилалта, тэрэшэлэн АПК дотор ажахын һайн оньһон арга байгуулха талаар абтаха шэнэ ехэ хэмжээнүүд туһалха зэргэтэй. Тэдэ АПК-гай һалбаринуудай хүдэлмэридэ экономическа онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэхэ, колхоз, совхозуудай, бусад предприятинуудай бэеэ даанхай байдал болон үүсхэлые нилээд дээшэлүүлхэ эрхэ нүхэсэл байгуулха, ажахыгаа эзэн бусаар эрхилхэ, бусадай хүзүүн дээрэ һууха ябадалнуудта найдамтай халхабша бодхоохо ёһотой. Хүдөөдэ ажахы эрхилэлгын эрхэ байдалые үндэһөөрнь хубилгалга агропромышленна комплексые хүтэлбэрилхэ гурим болон онол арганудые горитойгоор һайжаруулха эрилтэ табина. Ажалша коллективүүдэй үйлэдбэриин ябуулгада юумэ һайнаар мэдэхэгүй аад дээрэһээ оролсолгые зайсуулха, АПК-гай хүтэлбэрилгын органуудай хэхэ хүдэлмэриинь булимтархаяа болихо хэрэгтэй. Шэнэ эрхэ байдалда эдеэ хоолоор болон хүдөө ажахын түүхэй эдээр ороноо хангаһанай түлөө СССР-эй Госагропромой болон союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдэй харюусалгань нилээд дээшэлнэ.

4. Социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха гэһэн хараа шугам ажахы эрхилэлгые гүнзэгыгөөр хубилгахые, хүтэлбэриин ашаг үрэ ехэтэй, түргэнөөр хубилдаг нэгэн бүхэли гурим тогтоохые баадхана. Энэнь социализмын арга боломжонуудые улам гүйсэдөөр дэлгэн бэелүүлхэ арга олгодог демократическа централизмын гол ёһондо үндэһэлхэ зэргэтэй. Хүтэлбэриин болон ажахы эрхилэлгын түхэлнүүд болон онол арганудые мүнөө үеын эрилтэнүүдтэй зохилдуулха зорилгоор тон ойрын сагта хэдэн бүлэг хэмжээ бэелүүлхыень съезд КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ даалгана.

Энэ зорилгоор иимэ юумэ бэелүүлхэ гэбэл:

— партиин экономическа стратегиин гол зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ түбэй газарһаа хүтэлбэрилгын үрэ нүлөөе дээшэлүүлхэтэеэ нэгэн хамта нэгэдэлнүүд болон предприятинуудай үүргэ болон бэеэ даанхай байдалыень, эсэсэй эгээл үндэр үрэ дүнгүүдые туйлаха гэһэн эрмэлзэл болон харюусалгыень дээшэлүүлхэ. Тиин иимэ үрэ дүнгүүдынь бодото ажахын тоосооной, гаргашаяа өөрөө даалгын, өөрыгөө мүнгэ зөөрөөр һомололгын үндэһөөр, коллективүүдэй олзо доходой хэмжээнэйнь хүдэлмэриин ашаг үрэһөө сэхэ дулдыдадаг байха гуримда үндэһэлхэ зэргэтэй;

— арадай ажахын бүхы шатануудта хүтэлбэриин экономическа онол арганудта орохо, түсэблэлгэ, финансово-урьһаламжын оньһо нарижуулха, сэн тогтоолгын гурим һайжаруулха, материально-техническэ хангалгые хубилгаха;

— хүтэлбэриие эмхидхэлэй мүнөө үеын байгууламжатай болгохо. Тиихэдээ үйлэдбэриие томодхохо, тусхай ажалаар мэргэжүүлхэ, хамжаалуулан хүдэлгэхэ, хоорондоо холбоотой һалбаринуудай, территориально-үйлэдбэриин болон һалбаринууд хоорондын бусад байгууламжануудай комплекснүүдые хүгжөөхэ гэжэ хараада абаха;

— ажахын һалбаринуудтахи болон нютагуудтахи хүтэлбэриие тон һайнаар тааралдуулха, республиканууд болон нютагуудай экономическа болон социальна комплексно хүгжэлтэ хангаха, республиканска болон нютагай органуудай, нэн түрүүндэ барилгые, һалбаринууд хоорондын үйлэдбэриие, социальна болон үйлэдбэри хангадаг һалбаринуудые хүтэлбэрилхэ талаар республиканска болон нютагай органуудай эрхэнүүдые саашадань үргэдхэхэ.

Хүтэлбэри нарижуулан һайжаруулха хэрэг ухаалан бодомжолгоёо шэнэдхэхые, партийна эдэбхитэдэй, ажахын кадрнуудай, үргэн олониитэ ажалшадай шэнэ зорилгонуудые тодоор ойлгохые, заншашаһан хуушан зүйлнүүдһээ арсахые эринэ. Хүтэлбэриин теоретическэ асуудалнуудые научна талаар шэнжэлэлгые һайжаруулха шухала. Энэнь нэн түрүүндэ социализмын үедэхи үйлэдбэрилгын хүсэнүүд болон үйлэдбэриин харилсаанай холбоонуудай диалектикэтэй, социалис зөөри хүгжөөлгэтэй, товарно-мүнгэнэй харилсаае ашаглалгатай, централизм болон ажахын организацинуудай бэеэ даанги байдалые тааралдуулха хэрэгтэй холбогдохо зэргэтэй.

5. Хараалагдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада арадай ажахыдахи нөөсэнүүдые тон гүйсэд дүүрэнээр элсүүлхэ шухала гэжэ съезд онсолон тэмдэглэнэ. Партийна, совет, ажахын, ниитын организацинууд эмхидхэл болон журам бэхижүүлхэ, эзэн буса ябуулга зайсуулха хэрэгтэ хүсэлэл оролдолгоёо хандуулха ёһотой. Үйлэдбэриин мүнөө байгаа хүсэнүүдые бүрин дүүрэнээр ашаглаха, түүхэй эд, материал, түлишэ болон элшэ хүсэ бүхы хэмжээгээр алмаха, нөөсэнүүдые алмадаг ба үлэгдэлгүй технологи хэрэглэхэ, хоёрдохиёо хэрэглэгдэхэ нөөсэнүүдые ашаглаха, үйлэдбэриин улам жэгдэ хүдэлмэриие хангаха, хэлсээгээр продукци эльгээхэ уялгаяа заатагүй дүүргэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулха шухала. Продукциин шанар болон бүхы хүдэлмэриин шанарые үндэһөөрнь һайжаруулхын тулада эгээн ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаха хэрэгтэй. Бүгэдэ арадай энэ шухалын шухала зорилго шиидхэхын тулада эрдэм болон техникын мүнөөнэй амжалтануудта түшэглэн, бүхы предприятинуудай, хүтэлбэриин бүхы шатануудай хүсые эгээл һайнаар элсүүлхэ шухала. Шанар һайжаруулхын түлөө үдэр бүриин үсэд шанга тэмсэл коммунист бүхэнэй, ажалшан бүхэнэй хэрэг болохо ёһотой.

Үйлэдбэридэ хүнүүдэй эзэн ёһоор, һонирхол эрмэлзэлтэйгээр хандадаг болохо ябадалда, хүтэлбэридэ тэдэнэй улам эдэбхитэйгээр хабаадалгада бүхы экономическа, эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри шэглүүлэгдэхэ ёһотой. Тиихэдээ ажалшадай зохёохы үүсхэлые дээшэлүүлхэ, арбан хоёрдохи табан жэлэй түсэбүүдые дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө улам шадамараар эмхидхэхэ шухала. Үйлэдбэриин түрүүшүүлые урмашуулха хэрэгтэ моральна зүйлнүүдэй үүргэ бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, ударнигуудай, стахановска хүдэлөөнэй заншалнуудые үргэнөөр хүгжөөхэ шухала.

6. Эдэбхитэй, нэгэн бүхэли социальна политика бэелүүлхэ, арадай байдал, һуудал һайжаруулха тушаа арбан хоёрдохи табан жэлдэ болон бүри саашадаашье дүүргэгдэхээр хараалагдаһан программа бэелүүлхэ гээшэ тон шухала удха шанартай гэжэ съезд тоолоно. Түсэблэлгын болон хүтэлбэрилгын органуудые социальна һалбаринуудай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ эрид хандуулха, эндэхи олон асуудалнуудые шиидхэлгые тоодоггүй ябадал гүйсэд зайсуулха хэрэгтэй. Хүнэй хэрэглэмжэнүүдые анхархагүй, тэрэнэй хуулита аша туһые элдэб аргаар хохидуулха гээшэ тушаалта нюурнуудай ажал ябуулгада огто байха ёһогүй. Парти социальна үнэн зүб ёһые шангаар бэелүүлхэ гэжэ оролдохо, тэрэниие хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлгэдэ һаад боложо байгаа бүхы юумые нэтэрүү шангаар зайсуулхые оролдохо юм.

Арад зоной һуудал байдал һайжаруулха дэлгэрэнгы программаяа КПСС шанараараа шэнэ шатада дэбжүүлнэ. Тиихэдэ хүн зоной байдал һайжаруулха гээшэ хүдэлмэришэн бүхэнэй, үйлэдбэриин коллектив бүхэнэй ажалай болон ниитын үгэсын улам ехэ болохо ябадалтай таһаршагүй холбоотой байха зэргэтэй.

Ажалай болон хэрэглэмжын хэмжээнэй хойноһоо хиналта шангадхаха, салин хүлһые ажалай бүтээсэһээ, тэрэнэй шанарай үрэ дүнгүүдһээ улам ехээр дулдыдаг болгохо шухала гэжэ съезд тоолоно. Түлөөһые адлидхаха гэһэн эрмэлзэлые эрид шууд зайсуулха, ажаллажа олоогүй мүнгэ, мүн тиимэ шангуудые үгэхэгүй, ажал хэжэ олоогүй олзонуудтай, мүн «Хүн бүхэнһөө — арга шадабариинь зэргээр, хүн бүхэндэ — ажалайнь зэргээр» гэһэн социализмын гол ёһонһоо хадуурха бусад ябадалтай эбсэшэгүй тэмсэл хэхэ хэрэгтэй. Хубалза һуудалтанда, социалис зөөри үригшэдтэ, эдилгэ абагшадта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн нэмэлтэ хэмжээнүүдые ойрын сагта бэелүүлхэ.

Һайн шанартай эд бараануудые дэлгүүр[...] ажаһуудал һайнаар хангаха, арадай хэрэглэ[...] үйлэдбэрилгые, ажаһуудал хангалгые хүгжөө[...] программа заатагүй бэелүүлхэ хэрэгтэ парт[...] ажахын органууд түбэй газарташье, нютагу[...] найхиһаа тон ондоогоор хандадаг болохо ё[...] шухалын шухала энэ зорилго шиидхэлгэдэ [...] зар, область бүхэнэй, арадай ажахын һа[...] ажалша коллективүүдэй оруулалтань ехэ б[...] Хүн зоной худалдан абаха эрилтые хангаһан[...] гай органуудай харюусалга дээшэлүүлхэ хэр[...]

Хараалагдаһан болзорто айл бүхэниие ам[...] гү, али гэртэй болгохын тулада гэр байрын[...] байһан гэрнүүдые һэльбэн шэнэдхэлгын хэмж[...] хэхэ, хамжаагаар ба хубиин аргаар гэр байр[...] луушуулай комплекснуудые бодхоолгые али[...] шааха, гэр байра хубаарилха хэрэг һайжару[...]

7. Социальна ажабайдалда шанарай талаар[...] дые туйлалга хадаа заатагүй ажалда, тэрэнэй[...] гүнзэгы хубилалтануудые хэхэ, ажалай бүтэ[...] хэ, гарай болон мэргэжэл багатай ажал эрид[...] нуудые шэнээр хубаарилха гүрэнэй гуримые[...] һайжаруулха зорилго табина.

Таһалгаряагүй һуралсалай нэгэн ниитэ гур[...] зорилго съезд табина. Энэ зорилгоор юрэн[...] лон мэргэжэлэй һургуулиин реформые зала[...] лүүлхэ, һуралсалай ба хүмүүжүүлгын ашаг [...] лүүлгэ үсэд нэтэрүүгээр туйлаха, һурагшад[...] мэдэдэг болохо ушарые хангаха, бэеэ даага[...] ажаллаха ябадалда залуушуулые бэлдэхэ [...] һөөрнь һайжаруулха хэрэгтэй. Дээдэ ба тусха[...] салые шэнэдхэн хубилгаха, мэргэжэлтэдые [...] лэдбэри дээрэ тэдэниие хэрэглэхэ гуримые һа[...] жаруулха хэрэгтэй гэжэ тоолохо. Арадай аж[...] ришэд болон мэргэжэлтэдэй мэргэжэлые [...] мэргэжэл шадабарида шэнээр һургаха хэрэ[...] мүнөө сагай эрилтэнүүдтэй тааралдуулха.

Хүнүүдэй элүүр энхые аршалан хамгаалгые[...] олониитын физическэ культура болон спорт[...] хүгжөөлгэдэ, сүлөө сагаа ашатай туһатайга[...] шэглүүлэгдэһэн залан сэхэ хэмжээнүүдые [...] Ажабайдалай элүүр энхэ байдалые батадх[...] болон алкоголизмые зайсуулха талаар КПСС[...] Комитедэй үүсхэлээр дэлгэрһэн ба совет ар[...] гээр дэмжэһэн хүдэлмэриин онсо шухала [...] байһые съезд тэмдэглэнэ. Энэ муу муухай [...] сэлдэ ямаршье һуладалга байха ёһогүй.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда байгаалиие арш[...] ба тэдэнэй нөөсэнүүдые таару зүбөөр хэрэ[...] тон хурса удха шанартай болоно. Энэ бүхэдэ[...] нартай асуудалые шиидхэлгэдэ түсэбэй ёһо[...] эмхидхэдэг ба энэрхы һайхан үзэл бодолто[...] булюу һайн таланууд гүйсэд дүүрэн хэмжээгэ[...] ёһотой.

8. Совет обществын бата бэхи нэгэдэлэй, [...] гуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар ш[...] лашагүй эрхэ нүхэсэл болохо ангинууд боло[...] гүүдэй, тэдэнэй өөрсэ ондоо аша туһануу[...] байлгые өөрынгөө политикада нарин нягтаар [...] ябадалые тон шухала удха шанартай гэжэ [...] КПСС-эй политикын үндэһэн шухала эшэ нүх[...] дэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилхы үүргые ха[...] ришэн ангиин, колхозно таряашадай б[...] интеллигенциин холбооe бэхижүүлгэ болоно[...] тоолоно. Ажабайдалай социалис шэнжэ шан[...] лан һайжаруулха зуураа хамтын ниитэ байда[...] ба хүниие али бүхы талаарнь хүгжөөхын т[...] арга боломжонуудые байгуулха хэрэгтэй.

Гэр бүлые саашадань бэхижүүлхэ, ухибүүд[...] гын түлөө түрэлхидэй харюусалгые дээшэлү[...] гые ажалай болон ниитын ажал ябуулгада[...] хабаадаха аргатай амжалта түгэсөөр таарул[...] тула эхэнэрнүүдэй ажалай ба ажаһуудалай [...] һайжаруулха талаар хэмжээнүүдые бэелүүлх[...] рын жэлнүүдтэ һургуулида ороодүй ухибүү[...] гаануудаар хүн зоной хэрэглэмжые гүйсэд [...] гаха.

Дайнай болон ажалай ветеранууд тушаа [...] хэрал оролдолго гаргаха, ажахын болон ни[...] ажабайдалда тэдэнэй бүри үргэнөөр хабаада[...] гэхэ гээшэ партийна, совет органуудай, нии[...] уялга мүн.

9. Өөрынгөө национальна политикын лен[...] нуудта үнэн сэхэ КПСС манай ороной араду[...] хани барисаае саашадаашье эсэшэ сусашагү[...] дэг, совет патриотизмын болон интернацио[...] ажалшадые хүмүүжүүлдэг, национальна хари[...] жөөлгэдэ хабаатай, наци болон үндэһэ яһа[...] нуудые, хүнүүдэй үндэһэн мэдэрэлые дайрад[...] дэ онсо энхэрэл ба болгоомжотой байлга [...] лаар ушардаг асуудалнуудые саг соонь ши[...] нализм болон шовинизмын ямаршье үзэгд[...] гай тала баримталха ябадалда эсэргүү эри[...] ябуулдаг байха юм.

Партийна организацинууд республикануудай [...] лаараа хүгжэлгэ, ороной арадай ажахын нэ[...] лексые бэхижүүлгэдэ, манай олонациональна [...] Социалис Республикануудай Союзай экон[...] шадал болон бэеэ хамгаалха арга шадабари[...] дэ тэдэнэй тус бүхэнэй оруулдаг хубитые ех[...] саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргаха у[...]

III.

1. Манай хүгжэлтые түргэдхэхэ холын ха[...] нууд дотор ниитын харилсаануудые саашад[...] һайжаруулга, политическэ болон үзэл сурт[...] хүдэлмэриин удхые, түхэл маягууд болон [...] шэнэдхэлгэ, социалис демократиие гүнзэгы[...] дадаг байна.

Обществын политическэ байгуулалтые нар[...] руулха, Соведүүдые, профсоюзуудые, комсо[...] коллективүүдые, арадай хиналтые эдэбхижүү[...] ниитэдэ мэдээсэхэ ябадалые шангадхаха та[...] Комитедэй бэелүүлжэ байгаа хэмжээн[...] үндэрөөр сэгнэнэ. «Хүсэн түгэс, зохёохы [...] арад олониитын өөрынь байгуулга мүн» гэһ[...] заабариие хүтэлбэрилгэ болгон, түлөөлэлгэт[...] кратиин бүхы түхэл маягуудые парти бүри[...] хэрэглэхэ, гүрэнэй болон бусад шиидхэбэр[...] найруулгада, баталан абалгада ба бэелүүлгэ[...] тын хабаадалгые хэлбэришэгүйгөөр үргэдхэ[...] даашье саг үргэлжын анхарал хандуулдаг, [...] социалис ёһоор хүтэлбэрилгые залан сэхээр[...] шиидхэхы хүсэн ба лаб хангагша болохо ба[...]

2. Хуулинуудые хүгжөөхэ, мэдэлдээ байһ[...] хүдэлмэриин хойноһоо хиналта бэелүүлхэ, [...] дуудай бүхы шатын Соведүүдые хүтэлбэрил[...] эй Верховно Соведэй, союзна болон автоно[...] кануудай Верховно Соведүүдэй ажал ябуул[...] нарай улам бүри бүтэмжэтэй, аша үрэтэй б[...] тон шухала байһые съезд онсолон тэмдэгл[...] социально-экономическа болон оюун бодо[...] хурдадхалгада олониитые элсүүлгэдэ, хүн [...] риин ажабайдалда, хүнүүдэй эрилтэ болон [...] дые хангалгада хабаатай бүхы асуудалнууд[...] нютагай Соведүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ б[...] һайжаруулха хараа шугамаа улам бүри эр[...] римталха хэрэгтэй. Энээнһээ уламжалан, [...] даанги байдал ба харюусалгые шангадхалг[...] гаануудта мэдэлтэй предприятинууд болон [...] дэнэй хамтын ябуулгануудай онол арганууды[...] шэглүүлэгдэһэн хэмжээнүүдые ойрын сагта [...] хэрэгтэй болоно. Совет һунгуулиин бодото [...] жуулан һайжаруулха тушаа асуудалые зүб, [...] даһан асуудал гэжэ съезд тоолоно.

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюур[...])

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ПОЛИТИЧЕСКЭ ЭЛИДХЭЛЭЭР СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXVII СЪЕЗДЫН АБАҺАН

РЕЗОЛЮЦИ

(Эхининь 2-дохи нюурта).

зэдэ демократическа ёһонуудые саашадань Советүүдэй гүйсэдкомуудай болон гүрэнэй нүүдай ажал ябуулгые тодо һонор, дары түргэн голгые дээшэлүүлхэ тушаа сэг үргэлжын анхара гаргаха, албан зургаанай ба нютагуудай илгаа мусалгагүй ба албан хойрог ябадалай, хүнүүдтэ ор, анхарал багатайгаар хандаха үзэгдэлнүүдые адхаха хэрэгтэй. Ажалша коллективүүдэй болон суглаануудай урда гүйсэдкомуудай, сүүдүүдэй, й болон хүтэлбэрилгын бусад зургаануудай хүдэй тоосоо бариха гуримые сэг үргэлжэ, аша хангаха, ажалшадай зүгһөө захиргаанай аппаратиин хойноһоо хиналта хэхэ элдэб түхэл маг үрэтэйгээр хэрэглэхэ ёһотой. Совет болон нүүдай аппарадай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэди хэхэ гуримые тогтоохо тухай дурадхалые нэ.

мүнөөнэй үе шата ниитын эмхинүүдэй урда онуудые табина.

ниитын эмхи болохо профессиональна союзууд ажахын түсэбүүдые дүүргэлгэдэ, социалис мүрилгэдэ, журам бэхижүүлгэдэ, ажалай бүтээсэ ажалшадые элсүүлхэ хүдэлмэриие үндэр гаар ябуулха ёһотой. Ажалшадай хуулита аша профсоюзууд, тэдэнэй һунгагдамал органууд эл эрмэлзэлтэйгээр, үсэд нэтэрүүгээр хамгаалайн эрхэ байдал ба аюулгүй байдал хангаүржүүлгын, спортивна, клубуудай болон үхизургаануудые барилга ба хүдэлмэри тухай анрилго гаргаха, социальна бухы политикые бэебхитэйгээр хабаадалсаха уялгатай.

организацинууд шэнэ общественые эдэбхитэйгээр, дэнгээр байгуулагшадые, коммунизмын нангин үнэн сэхэ, ажалда дуратай, баатаршалга боа үзэлгэдэ бэлэн залуу хүнүүдые бэлдэхэ гэһэн шухала зорилгоёо дүүргэлгэдэнь Ленинскэ али болохоор туһа хүргэхэ уялгатай. Ниитын элдэб һалбаринуудта өөрыгөө харуулха гэһэн хүсэл эрмэлзэлые дэмжэхэ хэрэгтэй. Үйлэдбэ эрдэм наукада, соёлдо, захиргаанай хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ тэрэнэй эрхим түдэбжүүлхэ хараа шугамые залан сэхээр бэе-

уд болон комсомолой, зохёохы холбоонууд дуранай бүлгэмүүдэй, эхэнэрнүүдэй эмхинүүдэй адань дээшэлүүлхэ зорилгоор ниитын зохихо имагтал хабаадалгаар гү, али уридшалан зүбнэй зургаануудай шиидхэжэ шадаха асуудалүргэдхэхэ, зарим ушарта захиргаанай шиидхэбэелүүлгые болюулха эрхэ тэдээндэ олгохо съезд тоолоно.

мократиин түхэл маягуудые хэрэглэлгэ, нэн түколлективүүдые эдэбхижүүлгэ, тэдээн дотор бэе бэедээ туһалалсалгын ба эрилтэ табилбайдал байгуулга, үйлэдвэриин бүрин эрхэтэй нүүдаа дүүргэлгын түлөө общестывын урда өөһэр харюусалгые мэдэрэлгэ ажалшадта хүмүүпартиин онсо анхарха асуудал мүн болоно. ктивүүд тухай Хуули дотор батадхагдаһан дегол ёһонууд болон гурим дүримүүдые бодото үүлхэ арга хэрэгсэлнүүдые эрид шууд һайжаколлективүүдэй эсэслэн шиидхэхэ асуудалүргэдхэхэ, хүдэлмэришэд болон алба хаагшасуглаануудай үүргэ болон тэдэ шиидхэбэринүүын түлөө харюусалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. дай шата дээрэ ажалша коллективүүдэй сошуулха тухай дурадхалнуудые съезд дэмжэнэ. ниитын суглаануудай хоорондохи үедэ ажал лхэ байна. Мүн тэрэшэлэн предприятинууд рилхы хүдэлмэрилэгшэдые һунган томилхо шатаарнь үргэдхэхэ тухай дурадхалые Колхозууд болон кооперативуудай өөрыгөө демократическа гуримуудые хүгжөөхэ, эмхинүүдэй уставуудые наринаар сахиартийна болон гүрэнэй органуудай анхарал нгадхаха хэрэгтэй.

абайдалай томо томо асуудалнуудые бүгэдэ н хэлсэхэ ба дуугаа үгэхэ, нютагай Советүүдэй үдэй проектнүүдые хүн зоной зүбшэн хэлсэхэ ашадань нарижуулан һайжаруулха, сэхэ демокэ бусад арга боломжонуудые: эрхэтэнэй һунгагшадай захианууд, хэблэл, радио, телевидай бэшэгүүд, ниитын һанал бодолые элирхэрэгсэлнүүдые һайнаар хэрэглэхэ ёһотой.

он бусад зургаануудай ажал ябуулгада олонябадалые үргэдхэхэ, тэдэнэй баталан абаһан уд болон тэдэниие дүүргэлгын ябаса тухай хүн г байлгые дээшэлүүлхэ гээшэ залан сэхэ шунартай гэжэ съезд тоолоно.

болон ниитын ажабайдалай хуули ёһоной үндэсаг үргэлжэ бэхижүүлгэдэ, хуулинуудые нарин гада, совет хүнэй эрхэнүүд болон сүлөөнүүдые ябадалые бэхижүүлгэдэ шухалын шухала удха олгоно. Хуулинуудые бодото дээрэнь хэрэгжурам ба социалис зөөри, совет эрхэтэаша туһануудые аршалан хамгаалгатай холбоохилгын болон бусад органуудай кадрнуудай сэд шангаар дээшэлүүлхэ, прокуророй хиналсүүдүүд болон адвокатурын хүдэлмэриин

хэм хэмжээе эрид шууд һайжаруулха, ажахын харилсаанууд-тахи хуули ёһоной журамые саашадань бэхижүүлхэ, Советүүдэй, предприятинуудай болон организацинуудай юридическэ албанай ажал ябуулгые нарижуулан һайжаруулха хэрэгтэй. Совет хүнүүдэй, иланхаяа залуушуулай, эрхэтэй үндэр мэдэрэлгэтэйгээр бүридхэл, һайн һайхан абари [illegible] хада [illegible], дутуу дунданнуудтай ба [illegible] байл[illegible] гаар [illegible] гэниие [illegible].

6. СССР болон социалис бусад оронуудта империализмын һүйдхэлтэ ябуулгануудаа улам ехэ болгожо байгаа байдалда гүрэнэй аюулгүй сахиха органуудай харюусалга нилээд ехээр дээшэлнэ. [illegible] манай [illegible] һула[illegible] хэ, [illegible] эрид шууд усадхаха ёһотой.

Партиин, гүрэнэй Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой [illegible] оролдолгын ашаар совет хүнүүдэй [illegible] дамтатайгаар [illegible] хамгаалха [illegible] тэмдэглэнэ. Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы бэлэн байдалые али болохоор дээшэлүүлэн, Армиин болон Флодой сэрэгшэдые, бүхы совет хүнүүдые [illegible], социализмын агууехэ туйлалтануудые аршалан хамгаалха сэг үргэлжэ бэлэн байхаар хүмүүжүүлхэ хадаа партиин, гүрэнэй болон арадай [illegible] зорилгонуудай нэгэн байха саашадаашье [illegible] ёһотой.

IV.

1. Бата эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгүй оршон байдалда ажаллаха арга совет арадта хангаха гэшэ КПСС-эй гадаадын политическэ стратегиин гол зорилго болоно. Тиимэһээ ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые зогсоохын түлөө, бүгэдэ ниитын эб найрамдалые хангахын түлөө тэмсэл [illegible] соо партиин бэелүүлхэ гадаадын ажал ябуулгын гол шэглэл болохо ёһотой.

Энэ политикаһаа ондоо юумэн байхагүй гэжэ съезд тэмдэглэнэ. [illegible] дэгл[illegible] рэгэ[illegible] лалт[illegible] гэл[illegible] ядерна [illegible] шуух[illegible] гаргалга [illegible] нэбт[illegible] зэбсэ[illegible] хэмжээ[illegible] тэнсүү[illegible] гажа[illegible] дали[illegible] рил[illegible] нүүдээр шиидхэжэ болоно.

2. Ядерна дайнай аюулай түхэл шэнжэ ба хэмжээнүүдые КПСС-эй Центральна Комитедэй шэнжэлгэ уласхоорондын оршон байдалда капитализм болон социализмын хоорондохи зүришэлдөөе имагтал амгалан тайбан мүрысөөнэй, эбэй ёһоной тэмсэлэй шэнжэтэйгээр ябуулха гэһэн бодото эрхэ байдал байгуулагдаа гэһэн теоретическэ ба практическа шухала удха шанартай тобшолол хэхэ арга олгоно.

Энээнһээ уламжалан, Советскэ Союзай гадаадын политикые амгалан ёһоор зэргэ оршолгын хараа шэглэлээр хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ, манай гол ёһонууд болон хараа бодолые сахин хамгаалгада эрид шууд байлгада, тактическа гүнзэгы ухаан бодолдо, али алинда таарамжатай, хоёр талаһаа буулта хэһэн хэлсээ баталхаар бэлэн байлгада, хөөрэлдөөнүүдые хэлгэдэ, үгэез ойлголсолгодо түшэглэжэ, уласхоорондын аюулгүй байдалай асуудалнуудые залан сэхээр, түсэбэй ёһоор, оролдосотойгоор шиидхэхыень съезд ЦК-да даалгаба. Бүхы шэглэлнүүдээр совет гадаадын политикые, шахардуу шанга байдалые үнэн зүбөөр эбэй ёһоор гуримшуулха, бүхы гүрэнүүдтэй хани хүршэ ёһоной, али алиндань ашатай тупатай байлгын харилсаае хүгжөөхэ харгы замуудые бэдэрхэ шухала гэжэ съезд тэмдэглэнэ.

3. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин 1986 оной январиин 15-да хэһэн Мэдүүлгэ дотор тодорхойлогдоһон хүн зониие алаха хюдаха зорилготой буу зэбсэгүүдые үгы хэхэ, дайнай аюулые заисуулан сараха программые бэелүүлхын түлөө тэмсэл саашанхи жэлнүүдтэ Советскэ Союзай гадаадын политикын түбэй шэглэл болохо ёһотой. Хэмжээнэйнгээ, удха шанарайнгаа талаар энэ түүхэтэ программые бэелүүлгэ имагтал хүгжэлтын тад ондоо байдалые зохёон байгуулгада гол анхаралаа хандуулха арга боломжо хүн түрэлтэнэй урда нээһэн байна.

СССР али бүхы ядерна дайе эрид буруушаадаг юм гэһэн ушар баримтада үндэһэлдэг совет сэрэгэй доктринын имагтал өөрыгөө хамгаалха шэнжэтэй байһые съезд батална. Хүн зониие алаха хюдаха зорилготой буу зэбсэгүүдые хэрэглэмжэһээ гаргахын, сэрэгэй хүсые болохотой хэмжээндэ байлгахын түлөө манай орон тэмсэнэ. Гэбэшье энэ хэмжээнэй шэнжые, хэмжээе США болон бүлэглэлдэ ородог тэдэнэй партнернууд буруу һүргэжэ байһаар. Советскэ Союз имагтал ганса өөрынгөө бэшэ, харин бүгэдын аюулгүй байдалай түлөө тэмсэнэ.

4. Уласхоорондын байдалые гуримшуулан һайжаруулха талаар һүүлэй үедэ байгуулагдажа эхилһэн үндэһэ һуури бодото байдалые хубилгаха арга олгохо байна гэжэ съезд баталба. Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалга үргэлжэлүүлэгдэһээр, ядерна дайнай аюул үшөөл бии байһаар. Гэбэшье уласхоорондын хархис этэгээдүүд бүрин хүсэтэ гэхээр бэшэ. Дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй хүгжэлтэ, демократическа ба дайн дажарта эсэргүү олоной хабаадалгатай хүдэлөөнүүдые үргэдхэлгэ эб найрамдалай, ухаан бодолой ба һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлэй асари ехэ хүсые нилээд арьбадхаһан, шангадхаһан, империализмын ээрхэг түримхэй политикада зүрюу хүсэн түгэс эб найрамдалай, ухаан бодолой, һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлэй асари ехэ хүсые нилээд гүнзэгырүүлһэн байгаа. Энэ хүсые бэхижүүлгэдэ саашадаашье али болохоор нүлөөлхые КПСС хараална.

5. Мүнөө эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын хуби заяан дэлхэйн социалис байгуулалтын экономическа болон политическэ хурдан түргэн хүгжэлтэтэй хэзээ хэзээнэйхидэ орходоо нягта холбоотой байна. Эгээл орёо нарин зорилгонуудые социализмын шиидхэхэ аргатайда этигэн найдажа байһанаа съезд мэдүүлнэ, ниитын урагшаа дабшалтые хурдадхалгын эрхэ нүхэсэл болохо социалис оронуудай улам бүри эдэбхитэй холбоо барисаанай шухала удха шанартай байһые тэмдэглэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй һүүлээр социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай харилсаа холбоондо тогтоогдоһон шэнэ бүтэмжэтэй һайн шэнжэ шанарнуудые съезд бүрин хүсэдөөр дэмжэнэ. Хүтэлбэрилхы коммунис партинуудай харилсаан, социалис байгуулалтын бүхы асуудалнуудаар дары түргөөр, нүхэд ёһоор зүбшэн хэлсэхэ арга олгодог тэрэнэй онол аргануудые, түхэл шэнжэнүүдые нарижуулан һайжаруулга, хубилган шэнэлэлгэ манай оронуудай политическэ холбоо барисаанай арюун һүлдэнь болодог байгаа, мүнөөшье боложо байһаар. Иимэ хандаса үе сагай эрилтэнүүдтэ харюусана, манай партинуудай болон гүрэнүүдэй хоорондохи бүхы хэмжээнэй харилсаа холбооной удхые баяжуулна.

Уласхоорондын байдалые хараада абажа, Европодохи, бүхы дэлхэй дээрэхи политикын нүлөө ехэтэй, бүтэмжэтэй һайн эрхэ нүхэсэл болохо Варшавска Договорые тэрээндэ хабаадагшадай ниитэ нэгэн шиидхэбэреэр һунаалга шухала удха шанартай байна гэжэ съезд тэмдэглэнэ.

СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай эрдэм-техникын дэбжэлтын комплексно программые баталан абалга онсо удха шанартай хэрэг болоно гэжэ КПСС сэгнэнэ, социалис экономическа харилсаанай үндэһэн шухала шэглэлнүүдтэ зохёохы ёһоор, үүсхэл эдэбхитэйгээр хандаха гээшэ совет коммунистнуудай, эрдэмтэдэй, инженернүүдэй, хүдэлмэришэдэй нэрэ хүндын хэрэг мүн гэжэ тоолоно.

Социалис оронуудай ажалша коллективүүдэй, ниитын эмхинүүдэй эрхэтэдэй үргэн ехэ харилсаа тогтоохо шухала гэжэ тэмдэглээд, съезд социалис байгуулалтын ухаан бодолоор, үзэл сурталаар, дүй дүршэлөөр нэгэ нэгэнээ баяжуулха гээшэ ехэ удха шанартай гэжэ мэдүүлнэ. Энэнь ажабайдалһаа үндэһэлэн гарадаг асуудалнуудые шиидхэхэ, ангиин дайсадай байгуулдаг, хэрэглэдэг кризисэй оршон байдалһаа һэргылхэ, нэгэ социалис орониие нүгөөдэнь зүрюугээр табиха гэһэн тэрэнэй һэдэлгэнүүдые һэргылхэ, элдэб социалис гүрэнүүдэй аша туһые таарал дуулан табиха, эгээл орёо асуудалнуудые али алинда таарамжатайгаар шиидхэхэ арга олгохо байна.

6. Бүхы коммунис партинуудтай, дэлхэйн социалис байгуулалтын бүхы гүрэнүүдтэй үнэн сэхэ, ямаршье нюусагүй харилсаа тогтоохын, тэдэнэртэй нүхэр ёһоор һанамжануудаа халан абалсахын түлөө КПСС тэмсэдэг юм. Социалис гүрэнүүдэй ойро дүтэ болохо замай алхам бүхэниие, тэдэнэй хоорондохи харилсаануудта болоһон али бүхы һайн хубилалтые парти һайшаана.

Энээнтэй дашарамдуулан, агууехэ хүршэ — социалис Хитадтай СССР-эй харилсаа холбооной зарим тэды һайжарһыень, уласхоорондын зарим асуудалнуудта хандадагаараа илгаатай байгаашье һаа, адли тэгшэ, мүн гурбадахи орондо хабаагүй үндэһэ һуури дээрэ харилсаа холбоогоо хүгжөөхэ аргатай болоһондоо съезд сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэнэ. Съездын һанамжын ёһоор, иимэ харилсаанай арга нөөсэнүүд айхабтар ехэ байна, юундэб гэхэдэ, тэдэ арадуудтань эгээл үнэтэй юумэнэй — социализм болон эб найрамдалай таһаршагүй холбоотой байһан хоёр ороной үндэһэн аша туһада харюусана бшуу.

7. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй таһаршагүй хубинь байһан дээрэһээ КПСС совет общественые Октябриин нээһэн, заяаһан замаар амжалтатайгаар дабшуулха гээшэ тэрэнэй урда табигдаһан интернациональна гол уялга болоно гэжэ тоолодог.

Коммунис хүдэлөөнэй олон янза байлга — тэрэнэй таһархай байлгые харуулна бэшэ, тэрээндэл адли нэгэдэл ниитэ нэгэн шэнжэтэй, нэгэ нэгэнэйнгээ мэдэлдэ байлгатай, [illegible] хэрэгүүдтэ нэгэ партиин хамааралсалгатай, ямар нэгэн партиин онсо эрхэтэй болохо гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэй ямаршье холбоогүй байна гэжэ съезд тоолоно. Коммунис хүдэлөөн Маркс, Энгельс, Ленинэй һургаалай үндэһөөр шэнэ байдалда зоримгойгоор, зохёохы ёһоор хандадагаараа, өөрынгөө ангиин һаналаа нэгэдэлгээр, ниитын уг зорилгын — эб найрамдалай ба социализмын түлөө тэмсэлдэ бүхы аха дүү партинуудай адли тэгшэ харилсаа холбоогоор хүсэн түгэс байжа шадаха, байхашье ёһотой. Эдэ зорилгонууд хадаа элдэб оронуудай коммунистнуудые нэгэдүүлдэг гол тодорхой юумэн болоно. Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай иимэ һаналаа нэгэдэлгые, иимэ харилсаа холбоое бэхижүүлгэдэ али болохоор туһа нүлөө үзүүлхыень съезд КПСС-эй ЦК-да даалгаба.

8. Уласхоорондын оршом соо хүсэнүүдэй тэнсүүри эб найрамдалай, ухаан бодолой, һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлэй аша туһада тогтууритайгаар, тэхэришэгүйгөөр хубилжа байна. Гэбэшье энэ тэнсүүри хүгжэлтэ дэбжэлтын ба хархис хүсэнүүдэй хоорондо болоһон орёо шанга, эршэмтэй тэмсэлэй үедэ байгуулагдана. Эгээл тиимэһээ съезд национальна ба социальна сүлөөрэлгын хүсэнүүдтэй КПСС-эй хэлбэришэгүй һанал нэгэтэй байһые, социалис шэглэлэй оронуудтай, революционно-демократическа партинуудтай, бүлэглэлнүүдтэ хабаадагагүй хүдэлөөнтэй нягта холбоо барисаа тогтоохо, социал-демократитай холбоо барисаагаа, харилсан ажаллалгаяа хүгжөөхэ, дайнда эсэргүүгээр, уласхоорондын аюулгүй байдалай түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүдтэй холбоогоо үргэдхэхэ талаар шэглүүлэгдэһэн тэрэнэй хараа шэглэлые батална.

9. ЦК-гай Политическэ элидхэл соо тодорхойлогдоһон «Уласхоорондын аюулгүй байдалай бүгэдэ ниитын байгуулалтые зохёолгын үндэһэ һууриин» онсо удха шанартай байһые съезд тэмдэглэнэ. Тэдэниие хүтэлбэри болгон, амгалан тайбанаар зэргэ оршон һуулга гүрэнүүдэй хоорондын харилсаанай эгээл дээдэ түгэс һайн гол ёһон болохо зэргэтэй. Дайн дажарта эсэргүү тэмсэлдэ амжалта — бүхы хүн түрэлтэнэй, манай түби дэлхэй дээрэхи хүн бүхэнэй түүхэтэ илалта болохо амжалта туйлахын аша туһада бүри нягта, ашаг үрэ ехэтэй харилсаа холбоо тогтоохо уряатайгаар съезд КПСС-эй үмэнһөө дэлхэй дээрэ амгалан байдал тогтоохын түлөө үнэхөөрсөөшье һанаагаа зобожо байдаг бүхы правительствануудта, партинуудта, ниитын эмхинүүдтэ, хүдэлөөнүүдтэ, бүхы арадуудта хандана.

V.

1. Мүнөөнэй шата — общественые шанарайнь талаһаа шэнэдхэлгын шата — партиһаа болон тэрэнэй организацинуудһаа шэнэ хүсэ гаргаха, өөрынгөө ажал ябуулгые сэгнэхэдээ, залан сэхэ байха, хэрэг бүтээмжэтэй, бэеэ үгэнги, шударгы байха эрилтэ табина. В. И. Ленинэй зохёон гаргаһан ажабайдалай шалгалта гараһан партийна байгуулалтын большевик ёһо гуримуудые, партийна хүдэлмэриин онол аргануудые ба түхэл янзануудые, коммунистнуудай бэеэ абажа ябалгын, үзэл бодолой, оюун сэдьхэлэй ёһо дүримүүдые өөр сооһоо шэнгээн абаһан ба саашадань хүгжөөһэн КПСС-эй Программын шэнэ найруулгын, партиин Уставай заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр бодото дээрэнь бэелүүлгэ партиин хүтэлбэрилхы үүргын саашадаа дээшэлхэдэ, социалис общестывын бүхы үүрнүүдтэ тэрэнэй ажал ябуулгын нүлөөнэй шангадахада туһалха байна. Ниитын үйлэ хэрэгүүдтэ партиин нүлөөлхэ арга боломжонууд олон ондоо янзын, парти доторой баян ажабайдалһаа, демократическа централизмын ленинскэ ёһо гуримай улам наринаар сахигдаһанһаа улам шангададаг, ашаг үрэнь дээшэлдэг гэжэ бодото ажал ябуулгадаа партийна организацинууд хараадаа абаха ёһотой.

2. Мүнөөнэй үе сагта шиидхэгдэжэ байгаа зорилгонуудай дэлисэ ехэтэй, тэрээн бүхэндэ шэнэ ба орёо байһанһаа уламжалан, партиин политическэ, үзэл сурталай болон эмхидхэхы ажал ябуулгада тон үндэр эрилтэнүүд табигдажа, партийна хүдэлмэриие үндэһөөрнь хубилгаха, партийна организаци бүхэндэ зохёохы, залан шууд эрилтэ табилгын ба өөрыгөө шүүмжэлэлгын оршон байдал тогтоохо, социально-экономическа, эрдэм-техническэ болон үзэл сурталай-хүмүүжүүлгын асуудалнуудые шиидхэлгын аша ехэтэй замуудые бэдэрэлгэ хангаха гээшэ түрүүшын ээлжээнэй тон шухала хэрэг болоно.

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ шэнэ янзаар, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хандалгын жэшээнүүдые тон һайнаар сэгнэхэ зуураа, шэнэдхэн хубилгалгын зайлашагүй байһаниие хүн бүхэн, газар бүхэндэ ойлгоо гэхэ аргагүйбди. Олон партийна организацинуудта һунгажагүйдэлгые, албан хойрог ябадалые болон хүдэлмэриеэ нэгэ хэбээр эрхилэлгые дабаха талаар хангалтагүй, удаан хүдэлмэри ябуулагдана. Союзна республиканууд Компартинуудай ЦК-нууд, партиин крайкомууд, обкомууд, окружкомууд, горкомууд болон райкомууд гээгдэнги ябадалтай эбсэлгын болон хуушан юумэ баримталалгын алибаа үзэгдэлгые, бодото байдалые гоёохо һэдэлгэнүүдые, эмхидхэлдэ үлүү гарама анхарал хандуулха, суглаа хуралаар хиидэ сүлөөгүйдэхэ ба саарһа олоор бэшэжэ гаргаха талаар урданай дутуу дунданууд сэг дары усадхан һалгааха ёһотой Бодото юумые өөрынь үнэн нэрээр нэрлэлгэ, тэдээн тухай сэхэ сэбэрээр хэлэлгэ, дээдэ партийна органуудта болон арад зондо зүбөөр мэдээсэлгэ, бүхы ажал ябуулгадаа үндэр эрилтэ табилга болон үнэн сэхэ байлга — партийна хүдэлмэриин хэлбэришэгүй дүрим байха ёһотой.

Хэрэг бүтээмжын, зохёохы хүдэлмэриин түхэл янзын үдэр бүри баталагдан нэбтэрүүлэгдэхэ хэрэгтэ эхин партийна организацинуудай үүргэ горитой байха юм. Партийна организаци бүхэндэ удха түгэлдэр, ходоодоо сэхэ сэбэр, нюусанооосэгүй, түсэбүүд болон шиидхэбэринүүдэйнь олондо мэдээжэ байма, хүндэ һайнаар хандалгын, коммунистнуудай бэе бэедээ эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг, хамтын хэрэг тухай сэг үргэлжэ һанаагаа зободог ажабайдал хангахые оролдожо, тэдэнэй сэһэдыгөө даагаад хүдэлдэгыень дэмжэжэ, партийна комитедүүд тэдэнэртээ сэг үргэлжэ түшэглэхэ уялгатай. Министерствэнүүд болон албан зургаануудай партийна организацинуудай хүтэлбэриин аппарадай болон бүхыдөө һалбариин ажал ябуулгада үзүүлдэг нүлөөснь эрид дээшэлүүлхэ шухала.

3. Партийна организаци бүхэнэй элүүр энхэ, таарамжатай ажабайдал парти доторой демократи, хамтаараа хүтэлбэрилгын ёһо гурим хэлбэришэгүйгөөр сахингүйгөөр хангаха гээшэ аргагүй хэрэг гэжэ тоолоһонһоо уламжалан, партийна комитедүүдэй пленумүүдэй, бюронуудай, партийна суглаануудай һайнаар бодомжологдоһон, бата үндэһэн дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдые абаха, дүүргэлтые хинаха, хүтэлбэрилхы кадрнуудай ажал ябуулгые хинаха үүргыень — хамтын органуудай үүргыень дээшэлүүлхэ зорилгые тон шухала гэжэ съезд тоолоно.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

ТАСС ХИЛЫН АНАҺАА

ЕРЕНЦИ ЫН ТҮЛӨӨ

К. Дутын Зүүн уласхоорондын енци тухай асуулгүйн Советэй хөөрэлдөөнүүһэнэй һүүлээр улагша М. Аду ООН-ой Гене етарьта бэшэг енеральна Ас ттоолтой зохил энние зарлаха ор хүсэлэл орол гаргаха, зүбшэ элдөөнүүдые хэ нууд оруулаг а, Аюулгүйн Со шахуу гэшүүд зарлалгые дэм-

үүн зүгтэхи бай зүбөөр, эбэй шуулха ори ган этэй һайн зам э конференци үн Вашингтоной бу- байһаниинь эли-

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

КПСС-эй XXVII съездын хүдэлмэри дэлхэйн хэблэлэй гол анхарал татажа үргэлжэлһөөр. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. И. Рыжковой хэһэн «1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд тухай» элидхэлые газетэнүүд үргэнөөр толилно. Арадай ажабайдалай материальна ба соёлой хэмжээе хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлгэ Советскэ Союзда ниитын үйлэдбэриин эгээл үндэр дээдэ уг зорилго болоно. Экономическа ба социальна хүгжэлтые хурдадхахын тула совет арадай ажахы бүхы үндэһэ һууритай юм гэжэ ГДР-эй «Нойес дойчланд» газетэ тэмдэглэнэ.

Ажалай эмхидхэлые һайжаруулһанай, үйлэдбэриие оньһон техникээр зэбсэгжүүлһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ гэһэн хараа шэглэл СССР-эй экономическа хүгжэлтын гол шэглэл болоно гэжэ Польшын «Жиче Варшавы» газетэ бэшэнэ.

Хүтэлбэрилгые һайжаруулха, продукциин шанарые дээшэлүүлхэ, элдэб янза болгохо, совет хүнүүдэй ажабайдалые, ажаллаха арга боломжые һайжаруулха талаар үндэһэн хубилалтануудые хэхэ бүхы арга боломжонууд Советскэ Союзда бии гэжэ Франциин «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Хүгжэлтые хурдадхахын тула түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые нарижуулан һайжаруулха, түрүү технологи хэрэглэхэ, мэргэжэлтэдые һурган бэлдэхэ, хүтэлбэрилгын зургаануудые, бүхы экономическа байгуулалтые улам һайжаруулха тухай эндэ хэлэгдэнэ. Партийна хуралдаанай дүүрэһэнэй һүүлээр Советскэ Союзай ажабайдалай бүхы һалбаринуудта хүгжэлтэ дэбжэлтын туйлагдаха байһаниинь элитэ.

СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд тухай элидхэл, мүн КПСС-эй съездын бүхы хүдэлмэри бүтэмжэтэй һайн оршон байдалда үнгэрнэ. Үнэн сэхэ шэнжэтэй байна гэжэ Лондонон «Морнинг стар» газетэ бэшэнэ. Элидхэл соо экономико хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ шухала алхамууд тодорхойлогдоо. Саашанхи арбан табан жэлэй хугасаа соо Советскэ Союзда ажалай бүтээсые үндэр дээдэ шатада гаргахаар хараалагдана гэжэ Англиин «Гардиан» газетын корреспондент тэмдэглэнэ.

«Асахи», «Номиури» болон Японой бусад газетэнүүд «Совет экономикые үндэһөөрнь шэнэдхэн хубилгалга», «Удаан болзорой стратегиие хүгжөөлгын шэглэлээр хэгдэһэн алхам», «Промышленностьда автомат-түхеэрэлгэнүүдые тодхон табилгые хурдадхалга» гэхэ мэтэ гаршагууд доро элидхэлые хуряангыгаар толилһон байгаа. Эрдэм-техникын туйлалтануудые нэбтэрүүлһэнэй үндэһөөр ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ, экономико эрдэмтэдээр хүгжөөлгэдэ Советскэ Союз гол анхаралаа хандуулна гэжэ шэнжэлэлнүүд дотор тэмдэглэгдэнэ.

Съездэ КПСС-эй Центральна Комитедэй хэһэн тоосоото элидхэл соо совет экономико хүгжөөлгын удаан болзорой зорилгонууд тодорхойлогдонхой гэжэ «Майнити» газетэ тэмдэглэнэ.

УДААДАХИ, ДҮРБЭДЭХИ ШАТА

ЖЕНЕВЭ. Ядерна ба замбуулинай буу зэбсэгүүд тушаа совет-американ хөөрэлдөөнүүдэй ээлжээтэ, дүрбэдэхи шата делегацинуудай пленарна заседаниаар мартын 4-дэ дүүрэбэ.

Үгэеэ ойлголсоһоной ёһоор, хөөрэлдөөнүүд 1986 оной майн 8-һаа үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

ТҮРҮҮШЫН ЗАСЕДАНИ

СТОКГОЛЬМ. Саг зуура хүдэлжэ байһан Швециин правительствын түрүүшын заседани эндэ болобо. Премьер-министр У. Пальмее хүдөөлүүлгэ эмхидхэхыень Швециин социал-демократическа хүдэлмэришэнэй партида даалгаха гэһэн шиидхэбэри абтаба. 1969 онһоо хойшо тэрэ тус партиин таһалгаряагүй тус партиин түрүүлэгшэ байгаа. Хүдөөлүүлгэ мартын 15-да болохо.

Тусхай национальна шаналал гашуудалые соносхохогүй гэжэ правительство шиидхээ. Энээнние соносхоһоной үлүү, юуб гэхэдэ, зэрлиг муухай харата ябуулгаар Швециин хүн зон сэдьхэлээ хүдэлэнхэй, ороной арад гашуудалда абтанхай гэжэ Швециин премьер-министрэй уялгые гүйсэдхэгшэ И. Карлссон мэдүүлбэ.

Шэнэ премьер-министрэй кандидатурын талаар ороной риксдагта (парламентда) дуугаа үгэлгэ мартын 12-то болохо юм гэжэ мэдээсэгдээ.

У. Пальмегай харата муухайгаар алуулһанһаа уламжалан, гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлжэ, наһа бараһан премьер-министрэй дурасхаалда зорюулагдаһан жагсаал ба митинг хэмжээгээрээ ороной хоёрдохи томо хото болохо Гетеборгдо үнгэргэгдэжэ, 60 мянган хүн тэрээндэ хабаадаһан байгаа.

ҺАНАА ЕХЭЭР ЗОБООНО

ДЕЛИ. Индиин океанай оршон тойрондо сэрэгэй баазануудые байгуулха, буу зэбсэгүүдые тодхон табиха гэһэн Вашингтоной ехэ түсэбүүд энэдхэг арадай һанааень зобооно гэжэ Индиин элитэ мэдээжэ ниитын ажал ябуулагша профессор С. Таки Хайдер дэлхэйн энэ райондохи аюулгүй байдалай асуудалнуудта зорюулагдаһан брошюра соогоо бэшэнэ. США эндэхи эрье шадарай зарим гүрэнүүдэй газар дайда дээрэ сэрэгэй шэнэ баазануудые байгуулна. Бии болгогдонхой гэжэ опорно пунктнуудые һэльбэн шэнэлнэ.

Индиин океан дээрэхи Диего-Гарсия аралда США онсо анхаралаа хандуулдаг юм. Мүнөө тэндэ олон тоото элдэб янзын сэрэгэй объектнүүд, тэрэ тоодо ядерна буу зэбсэг хадагалха түхеэрэлгэнүүд бии болгогдонхой гэжэ автор бэшэнэ.

США-гай түбэй командовани (СЕНТКОМ) тус райондохи оронуудай аюулгүй байдалда туйлай ехэ уршаг тойбо татана.

КОМИТЕДЭЙ ЭЭЛЖЭЭТЭ СЕССИ

НЬЮ-ЙОРК. Үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые усадхаха талаар ООН-ой штаб байшан соо нээгдэһэн комитедэй ээлжээтэ сесси болобо. Али бүхы түхэлэй үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые усадхаха тухай уласхоорондын конвенцидэ хабаададаг 23 гүрэн тоосоһон байгаа.

Уласхоорондын энэ шухала документые эсэслэн баталһан 121 гүрэнэй дунда США үгы. Тэрэнэй конвенцидэ хабаадагша болохые арсаһаниинь дэмы бэшэ. Тиигэбэл, тэрэ али бүхы түхэл шэнжэтэй үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые усадхаха политика бэелүүлхэ уялга абаха байгаа. Гэбэшье расизм хадаа американ общестывын таһаршагүй зүйл болоно. Нёдондо жэлэй май һарада Филадельфидэ «Хүдэлөөн» гэдэг негритян эмхиин гэшүүдые полициин хайра гамгүйгөөр хэһээхэ үедэ энэ ябуулга бүри хархис расис шэнжэтэй болоһон байгаа. США конвенциин гэшүүн байгаа һаа, хүнүүдые зэрлиг муухайгаар алаһанайнгаа түлөө уласхоорондын эмхиин урда харюусаха ёһотой һэн. Африкын урда хубида апартеидэй засагай захиргаанай бэелүүлжэ байдаг хархис политика, булимтаран эзэмдэһэн араб газар нютагуудай хүн зониие хашажа, харшалжа байдаг Израилиин ээрхэг түримхэйшүүлые Вашингтоной али болохоор дэмжэлгэ уласхоорондын эмхиин зүгһөө шанга харюусалгада хабаадуулагданагүй бшуу.

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ПОЛИТИЧЕСКЭ ЭЛИДХЭЛЭЭР СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН XXVII СЪЕЗДЫН АБА[hАН]

РЕЗОЛЮЦИ

(Түгэсхэл. Эхинкинь 2—3-дахи нюурнуудта).

Манай ажабайдалай һайн эхи баталан батадхахын, кадрнуудаа шэнээр хүдэлхэ эрмэлзэл болон шадабаритайгаар хүмүүжүүлхын тулада шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлэл хүгжөөхэ, юумэ гоёохо ябадалтай тэмсэл шангадхаха, үгэ дээрээ шэнэдхэн хубилгалгые дэмжэһэн аад, үнэн дээрээ хуушанайнгаа ёргаар бододог, хүдэлдэг, өөһэдтэнь хэгдэһэн ажаглалтануудые дураа гутан угтадаг хүдэлмэрилэгшэдые заһадаг байха зорилго партийна организацинуудай урда табигдана. Шүүмжэлэл дараха, тэрэнэй түлөө үһөө нэхэхэ ямаршье һэдэлгэнүүд саг дары буруушаагдаха ёһотой. Шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлэлэй үгы болоһон газарта партийна хүдэлмэриин түхэл маяг муудан хубилна, хэрэгэй зогсолто болон хүдэлмэрилэгшэдэй муу тээшээ хубилалгада нүлөөлһэн һанаагаа амаранги ба хэһээлтэһээ айхагүй оршон байдал тогтоно. Хиналтаһаа гараһан, шүүмжэлэгдэдэггүй организацинууд парти дотор байха ёһогүй. Нэгэшье хүтэлбэрилэгшэ өөрынгөө ажал ябуулгын ба ябадалай түлөө харюусалгаһаа, нэн түрүүн партийна эхин организациин урда бариха харюусалгаһаа сүлөөлэгдэхэ ёһогүй.

4. Партиин саг үргэлжын хүгжэлтэ болон нарижан һайжаралга, тэрэнэй зэргэнүүдэй хэлбэришэгүй бата байлга, партиин гэшүүнэй арюун сэбэр, үнэн сэхэ шэнжэ шанарай түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэл урдамнай табигдаһан асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэлгын, манай программна зорилгонуудые дүүргэлгын эрхэ нүхэсэл болоно. Һүүлэй жэлнүүд соо КПСС-эй зохёохы арга боломжонь саашадаа ургаа, бэхижээ, хүдэлмэришэн ангида болон обществын бусад хубинуудтахи уг үндэһэниинь улам бата бэхи болоо. Коммунистическэ хэрэгтэ шэн зоригтойгоо ралба хэхээр бэлэн шэнэ хүсөөр партиин зэргэнүүд арьбажаа. Тиимэһээ партида шэнээр орогшодые шэлэн абахадаа хүнгэлэлтэ гаргаха, дээдэ тушаал эзэлхэ, ямар нэгэ хубиин бариишаа абаха, хуулиин урда бариха харюусалгаяа һуладхаха зорилготой зониие партида абалга эбсэхын аргагүй хэрэг гээшэ.

Партиин гэшүүдтэ ямаршье онсо, тусхай эрхэ үгы, гансал уялганууд бии гэһэн Ленинэй бодол партида орогшодые шэлэхэ, коммунистнуудые политическэ тэмсэлшэд ба арад түмэнэй эмхидхэлшэд, партиин генеральна хараа шугамые болон заабаринуудые дамжуулагшад байхаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэнь партийна организацинуудта хүтэлбэри болохо үгэхэ байна. Бэе бэедээ үндэр эрилтэтэйгээр хандажа, үзэл сурталай хүдэлмэриие бодомжо һайнтайгаар ябуулжа, парти доторой ажабайдалые тон һайнаар табиһанай үндэһөөр партиин гэшүүдэй хубиин жэшээ харуулалгые хангахадаа, коммунистын түрүү ябаха үүргэ миин юрэл байдаг бэшэ, харин бодото хэрэгүүд соонь, ниитынгээ уялга хэр зэргээр дүүргэдэгһээнь тодорон харагдадаг гэһэн бодол хараадаа абаха шухала.

Коммунистнуудые большевизмын агуухэ ёһо заншалнуудай болон нүхэр ёһоной оршон байдалда хүмүүжүүлхэ, партийна оршонһоо билдагуушалха, нялтаганаха, һаймһарха ябадалнуудые гүбин һалгааха гээшэ партийна организацинуудай тон шухала зорилго мүн. Сэхэ шууд ябалга, даруу номгон зан, өөртөө шүүмжэлэлтэйгээр хандалга коммунистын онсо шэнжэнүүдынь байха болоно. Программна болон Уставай заабаринуудые хангалгын, партийна ажабайдалай ёһо дүримүүдые наринаар сахилгын түлөө коммунистнуудта болон партийна организацинуудта табигдадаг эрилтэнүүдые улам дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. КПСС-эй гэшүүнэй нэрэ хүндые унагааһан зонһоо партиин зэргэнүүдые сэбэрлэхэ шухала.

5. Партийна, гүрэнэй, ажахын хүдэлмэриин олонхи участогуудые шударгы бэрхэ, бэлэдхэл һайнтай кадрнуудаар бэхижүүлхэ, өөрыгөө муугаар харуулһан, мүнөө сагай эрилтэдэ хүрэхэеэ болиһон хүдэлмэрилэгшэдые һэлгэхэ, зарим партийна организацинуудта партийна ёһо дүримүүдые эбдэһэн ушарнуудай дайралдахада, тэдэниие эрид усадхаха талаар Центральна Комитедэй абаһан хэмжээнүүдые съезд нэгэн һаналтайгаар дэмжэнэ.

Партиин мүнөө сагай зорилгонуудта болон эрилтэнүүдтэ харюусаһан залан шууд кадрова политика КПСС-эй ЦК болон нютагай партийна организацинууд, бүхы партийна организацинууд саашадаашье удаа дараалан, үсэд нэтэрүүгээр ябуулха уялгатай. Кадрнуудые шэлэлгын, хубаарилан табилгын ба хүмүүжүүлгын ленинскэ ёһо гуримуудые хазагайруулһан ямаршье ябадалнуудые гаргажа болохогүй. Партийна, гүрэнэй журам, этикэ болон бэеэ абажа ябалгын заршам хазагайруулха ябадалнуудтай эбсэхэ ба харюусалгагүйдэхэ хэрэгтэй тэмсэл улам шангадхаха. Зарим партийна организацинуудта кадрова асуудалнуудые шиидхэлгэдэ гаргагдаһан алдуунуудһаа һургаал абаха шухала. Хэн нэгэнэй зууршалгаар, нютагай, хубиин, танилай шэнжээр хүдэлмэрилэгшэдые дэбжүүлхэ ябадалнуудтай парти эбсэхэгүй.

Кадрнуудай үзэл бодолой, оюун сэдьхэлэй шэнжэ шанар, бодото хэрэгүүдынь, партиин политическэ хараа шугамые эдэбхитэйгээр бэелүүлхэ шадабаринь тэдэнэрые дэбжүүлэлгын гол шалтагаан болохо юм.

Хүтэлбэрилэгшэ бүхэн үзэл сурталай талаар бата, политическэ үндэр соёлтой, эрхэ мэдэлтэй, хамтын хүдэлмэри эмхидхэхэ шадабаритай, зониие өөрынгөө хубиин жэшээгээр урмашуулха аргатай, ёһо гуримуудтаа үнэн сэхэ, бэеэ абажа ябалгын тодо һанал бодолтой, зонтой харилсаха саг үргэлжын эрмэлзэлтэй, тэдэнэрэй талын хэрэгээр һонирхохо хүсэлтэй байха зэргэтэй. Партийна организацинуудые хүтэлбэрилхэ найдабарида хүртэһэн коммунистнуудта онсо эрилтэ табигдаха ёһотой.

Хүтэлбэридэ залуу болон дадал шадабаритай кадрнуудые тааруулан табиха хэрэгээ парти саашадаашье үргэлжэлүүлхэ, кадрнуудтай хүдэлмэри эмхидхэлгые, дэбжүүлэгдэхэ хараатай найдамтай зониие бэлдэхэ хэрэгые, партийно-политическэ гэгээрэлэй системые нарижуулан һайжаруулха, кадрова асуудалнуудые шиидхэлгые олоной анхаралда ходо табижа байха юм. Хүдэлмэридэ зогсолтын ушархагүйн тулада олон талын дүй дүршэлтэй, шэнэ түрүү юумые гансата обёорон мэдэрдэг кадрнуудые шэлэн бүридхүүлхэ, нэгэ тушаалдаа удаан саг соо хүдэлжэ байһан зониие ондоо организаци болон регионуудта ябуулха хэрэг эрхилхэ, түб болон нютагуудай хоорондо кадрнуудай андалдаа хэхэ. Хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ эхэнэрнүүдые эдэбхитэйгээр дэбжүүлхэ.

6. Манай урагшаа дабшалтые хурдадхаха хэрэгтэ хэрэг бүтээхэ бэлиг шадабари илангаяа хэрэгтэй, теэд энэ олон хүдэлмэрилэгшэдтэ дутана, тэдэнэр бодото хэрэгые хии хооһон яридаагаар, ямаршье үндэһэгүй найдуулга болон этигүүлэлтээр һэлгэхэ һанаатай байдаг. Кадрнуудай хэрэг бүтээмжэтэй зам шэлэн ажаллаха болоходонь партийна организацинууд туһалха ёһотой. Хэлэгдэһэнэй болон хэгдэһэнэй хоорондохи ямаршье алгасалдаан хадаа гол юумэнэй — партийна политикын нэрэ хүндые унагаана, тиимэһээ энээнтэй хэзээдэшье эбсэжэ болохогүй гэжэ ходоо һанажа ябаха шухала. Ажахы эрхилэлгын гуримые шэнэдхэн хубилалга бэелүүлгэдэ, ямаршье хэрэгтэ дайсан болоод байһан албан хойрог ябадалай алибаа үзэгдэлнүүдтэ эсэргүү шанга тэмсэл ябуулха хэрэгтэй.

Партийна комитедүүд манай хүгжэлтын гол шухала асуудалнуудта, ажабайдалай бүхы һалбаринуудта түрүү, шэнэ юумэ нэбтэрүүлгэдэ, эмхидхэл саашаданъ дээшэлүүлгэдэ анхаралаа хандуулха, хүсэл оролдолгоёо шэглүүлхэ уялгатай. Тиихэдээ партийна болон бусад органуудай үүргэеэ һамаралгые зүбшөөжэ болохогүй, гүрэнэй болон ажахын эмхинүүдэй үүргые дүүргэжэ, өөрынь жэжэ хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй. Хүн бүхэнэй даалгагдаһан газартаа ажал хэрэгээ һайнаар хэхээр, өөр дээрэ харюусалга абахаяа айнгүйгөөр, эршэ түгэс хүдэлхөөр хүдэлмэриеэ эмхидхэхэ шухала.

Абтаһан шиидхэбэринүүдэй болон түсэбүүдэй бодото дээрээ бэелүүлгын хойноһоо хиналтые шангадхалгын шухала байһанда съезд анхаралаа хандуулна. Манай урагшаа дабшаха бүри хиналтые эмхидхэлгэ ажал хүдэлмэридэмнай улам ехэ һуури эзэлхэ ёһотой. Хэрэг байдалые үнэн зүбөөр, байһан соонь шэнжэлхэ, тохёолдоһон байдалые, хүтэлбэрилэгшэдэй ажал ябуулгые бодотоорнь сэгнэхэ, бүхы ушарнуудта бүрин тодорхой хэмжээнүүдые абаха, эмхидхэлэй бүхы хүдэлмэриие политическэ зорилгонуудай хэмжээндэ хүрэтэр үргэхэ — имагтал эдэ шэглэлнүүдээр партийна хүтэлбэриин гурим ёһо, онол арганууд нарижуулха шухала.

7. Марксистско-ленинскэ үзэл сурталай асари ехэ шэнэдхэн хубилгаха хүсые ороной социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхалгада, хүнэй зохёохы бэлиг шадабариинь эдэбхижүүлгэдэ шэглүүлхэ, хуушарһан онол аргануудай зүндөө үргэлжэлгые дабаха талаар КПСС-эй ЦК-гай ябуулдаг хараа шугамые съезд дэмжэнэ. Партиин мүнөө үеын политическэ хараа шэглэл мүнөө үшөө һулаар ашаглагдажа байгаа үзэл сурталай талаар ажал ябуулгын ашаг үрые горитойгоор дээшэлүүлхэдэ эрхим таарамжатай арга боломжонуудые зохёоно. Үзэл сурталай оршондо нилээд ехэ дутагдалнууд: ажал ябуулгаа богонихон болзорто шууяа гаргалгаар һэлгэлгэ, пропагандые ажабайдалһаа таһарангяар ябуулга, шухала асуудалнуудые тоодоггүй, хайша хэрэгээр, ёһо тэдыгээр хандалгын ушарнууд — бии байһаар. Зарим ушарта үгөөр хүмүүжүүлгэ ажал хэрэгээр, КПСС-эй социально-политическэ дүршэлөөр хүмүүжүүлгэтэй холбогдоногүй.

Ажалшадай үзэл сурталай-политическэ хүмүүжүүлгые, тэрэнэй удхые, түхэл шэнжэнүүдыень болон онол аргануудыень дотоодын болон уласхоорондын бодото ажабайдалтай тааралдуулха, тэрэнэй эмхидхэлэй болон ажахы эрхилэлгын ажал ябуулгатай нягта холбоо хангаха. Социалис обществын болбосоронги байдалые хүгжөөхэ, коммунизм байгуулха гээшэ хүнэй ухаан бодолые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ, тэрэнэй оюун бэлигыень баяжуулха, арадай зохёон байгуулхы хүсэ шадалые эршэ түгэсөөр хүдэлгэхэ гэһэн удхатай.

8. Ниитын хүгжэлтын хүнэй ухаан бодолһоо дулдыдашагүй гол ёһонуудые политикада мэргэн хурсаар анхаралдаа абаһанай зэргээр, бодото байдалые үнэн зүбөөр сэгнэлтэдэ марксистско-ленинскэ һургаалай үүргын эдэбхижэһэнэй зэргээр социализмые нарижуулга амжалтатайгаар ябуулагдаха гэжэ съезд тэмдэглэнэ. Үзэл сурталай-теоретическэ хүдэлмэридэ тогтонги байдалые, даган дууряаһан ябадалые мухар түйган, ёһо тэды хэрэгые эрид зоримгойгоор дабан гаталха шухала, партиин хамтын ухаан бодолые эдэбхижүүлхэ, кадрнуудта суртал һургаал шудалха хүсэл эрмэлзэл, социальна үйлэ хэрэгүүдые шэнжэлэлгын ленинскэ онол аргые хэрэглэхэ шадабари хүмүүжүүлхэ шухала.

Общество тухай шэнжэлэлгэнүүд дотор гол түлэб манай обществын дэбжэлтые хурдадхалгын, шанарай талаар тэрэнэй шэнэ байдал түйлалтын үндэһэн шухала зорилгонуудые табиха хэрэгтэй. Ниитын эрдэмэй ажабайдалай эрилтэдэ түргэнөөр харюусалгые, үндэһэн баримтатай уридшалан бэлсамжалтануудые болон бодото байдалда шухала хэрэгтэй бүтээмжэтэй дурадхалнуудые хангаха.

Партийна комитедүүд болон организацинууд, үзэл сурталай эмхи зургаанууд совет хүнүүдэй марксистско-ленинскэ үзэл бодолые бүридхэхэ, политическэ соёлойнь хэмжээе, ажалай болон социальна эдэбхиень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партиин Программын, КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэлэй, партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүдэй үзэл сурталай талаар баялигые бүрин дүүрэнээр ашаглаха уялгатай. Коммунистнууд болон ажалшадые политическэ талаар болбосоронгёор бодомжолхо, ажаллаха, хүдэлмэри болон үйлэдбэриие эмхидхэлгын түрүү түхэл маягуудые нэбтэрүүлхэ, батадхаха шадабаряар зэбсэгжүүлхэ зорилготой политическэ болон экономическа һуралсалай системые шэнэдхэн һайжаруулха.

9. Ажалшадые коммунис үзэл сурталда үнэн сэхээр, Совет Эхэ орондоо дуратайгаар, пролетарска, социалис интернационализмын ёһо гуримаар, ажалда болон ниитын зөөридэ ушар ёһо мэдэнгээр, социализмда, манай соёлдо, хамтын коллективис жаяг заршамда харша бүхы юумэндэ эбсэшэгүйгөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ үзэл сурталай хүдэлмэриин гол хараа шэглэлнүүд гэжэ съезд тоолоно.

Эдэбхи үүсхэлтэйгөөр, һайн шанартайгаар, үндэр бүтээсэтэйгөөр, ноосэнуудые эгээн бага гаргашатайгаар хүдэлхэ эрилтые совет хүн бүхэндэ хүргэхэ хэрэгтэ ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ зорюулагдаха зэргэтэй. Совет хүдэлмэришэн ангиин алдарта заншалнуудые хүгжөөхэ тухай, үйлэдбэриин новаторнуудай өөрынгөө хэрэгые эрхим бэрхээр бүтээдэг хүнүүдэй оюун бодолой-политическэ нэрэ хүндые бүхы арга шадалаараа үргэхэ тухай саг үргэлжэ анхаралаа хандуулдаг байха.

Коммунизм байгуулагшадай үзэл бодолынь үнэн сэхэ ябадалтай, сэбэр һэшхэлтэй, гурим жэншэдгүй сахилгатай таһаршагүй. Коммунистнууд социализмын абари заншалай талаар гол ёһо гуримуудые батадхаха, ажабайдалһаа жэжэ буржуазна ухаан сэдьхэлэй зүйлнүүдые зайсуулха, хамтын байдалай, социальна үнэн зүб харилсаануудай гол ёһонуудые батадхаха уялгатай. Манай хэрэгэй түүхэтэ үнэн зүб байһые шадабаритайгаар аршалан хамгаалха, социализмын үзэл сурталай өөр тээшээ татаха хүсые харуулха, СССР-эй гадаадын эб найрамдалта политикые уран хурсаар нэбтэрүүлхэ. Буржуазна үзэл бодолтой, абари заншалтай, империализмын совет орондо эсэргүү ябадалнуудтай, үзэл сурталай талаар һүйдхэлгэнүүдтэй добтолхы ёһоор тэмсэхэ.

10. Партиин экономическа холын хараата т[…]рэнэй социальна политикые бэелүүлгэдэ, соци[…]долые бүридхүүлгэдэ олониитэдэ мэдээсэл […]пропагандын хэрэгсэлнүүдэй ургажа байгаа[…] тэмдэглэнэ, телевидени, радио, хэблэл олондо[…] голгын, ниитын хиналтын хүсэ ехэтэ зэбсэг […] тоолоно. Үзэл суртал нэбтэрүүлхэ талаар те[…]ри ехэ хүсэ шадалые улам ашаг үрэтэйгөөр дээсэл тараадаг — идхан нэбтэрүүлдэг бүхы к[…]үрые дээшэлүүлхэ, тэрэнэй материальна үнд[…]хижүүлхэ, олониитэдэ мэдээсэл тараадаг хэр[…]тын ушарай хойноһоо намнангүй, бодомжотой[…] хүдэлмэриеэ ябуулхадаа һайн үрэ дүн түйла[…]

11. Хүн зоной оюун бодолой, һонирхолой[…] бүрин дүүрэнээр шиидхэхэ, тэдэнэй бэлиг, […]жөөхэ эрхэ байдал хангаха, сүлөө сагаа гүнз[…] ашаглаха зорилгонуудаар партийна оргниза[…] ябуулгые съезд тодорхойлбо. Зохёохы ажалта[…]дай, соёлой эмхи зургаануудай ажал ябуул[…]нуудые эрид шиидэнгээр шэнэлхэ, энэ хүд[…] үзэл бодолой удхатай байха зэргэтэй.

Партиин болон арадай асари ехэ шэнэ үүс[…] соло дууданан зохёолнуудые байгуулхыень, […] ажабайдалые олон янзаарнь, хүгжэжэ байһаар[…] уран һайханай үндэр хэмжээндэ харуулхыен[…] болон искусствын эрхим бэлигтэйшүүлые съез[…]тературно-уран һайханай шүүмжэлэлдэ һанаа[…] тушаалтаниие хүндэлхэ заншалаа орхихо шух[…]дые сэгнэхэдээ, уран һайханай болон ангиин […]жэгээр хандаха, һула удхатай, элдэб янзын […] ажаһуудалай жэжэ юумэ малтажа бэшэхэ, т[…]хэ байдалда тааралдуулха ябадалнуудтай эдэ[…] сэхэ хэрэгтэй.

Партиин, арадай хэрэгтэ үнэн сэхэ удхатай[…]лон искусствын бүхы зохёолнуудые парти дэ[…]хэшье байха. Уран һайханай интеллигенци[…] ябуулхадаа, партийна организацинууд үзэл […] талаар залан сэхэ, эрилтэ ехэтэй, бэлиг та[…] аяыень оложо хандадаг байха.

12. Үзэл сурталай хүдэлмэриин эмхидхэл[…] һайжаруулха, тэрээндэ бүхы хүтэлбэрилхы ка[…]далгые хангаха, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ[…] хандаха, бүхы хүдэлмэриин голдонь тодорхой[…] гэтэй. Үйлэдбэри дээрэ, һуралсалда, хүн зо[…] газарта хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин нэгэн а[…]гые түйлаха.

Шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ бүхы партиин х[…] талай хүдэлмэрилэгшэдэй, эдэбхитэй оруулда[…]жа байха ёһотой. Өөрынгөө жэшээгээр гүнз[…]руулжа шададаг, шүүмжэлхы ёһоор шэнжэл[…]далха эрмэлзэлтэй, үргэн ехэ мэдэсэтэй, мэ[…] һайн бэлэдхэлтэй, шэнэ үе сагай зорилгону[…] гаар бэелүүлжэ шадаха үзэл сурталай хүд[…] нэрэ хүндые парти саашадаашье үргэжэ бай[…]

* * *

КПСС-эй XXVII съезд коммунизмын, эб на[…]жэлтын эгээн үндэр зорилгонуудые бэелүүл[…]сэлэй ленинскэ ёһоной эрэлхэг, бодото ба[…]элсүүлхы, зоригжуулхы холын хараата зам […] манай агууехэ замаар нэрэтэй хүндэтэйгөөр […] дэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, […]генциин зохёохы эршэ хүсэндэ, революцион[…] хэлдэ үргэн харгы нээхээр хэлбэришэгүй хату[…] һанаа мэдүүлнэ.

Советүүдэй ороной коммунистнууд хододо[…]лай түрүү зэргэдэ дабшаха, бэеэ үгэнги, үнэ[…] […], арадай үмэнэ уялгаяа жэншэдгүй дүүр[…] үеын хүнүүдэй үмэнэ үндэр харюусалгаяа мэ[…] жэшээ харуулха байха.

Бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсээ, бэ[…] зохёохы үүсхэл эдэбхиеэ коммунис зохёон б[…] ехэ зорилгонуудта үгэхыень, Ленинэй илалта[…]ционно хэрэгые, Октябриин хэрэгые нэрэт[…] үргэлжэлүүлхыень съезд совет хүнүүдые ур[…]

МОСКВА. Байгша оной мартын 2-то «Олимпийский» гэжэ спорткомплекс дотор КПСС-эй XXVII съездын делегадуудта зорюулагдаһан асари ехэ спортивна һайндэр болобо. Тэрэнэй нээлгэдэ олимпиин, дэлхэйн, Европын болон ороной бүхы арбан табан республикые түлөөлһэн шуран шамбай эдир хүбүүд, басагад арена дээрэ гаража, мэргэжэл шадабарияа харуулаа. Өөрсэ янзын национальна хубсаһаяа үмдэһэн эдэ спортсменүүд жагсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: спортивна һайндэрэй үедэ.

ТАСС-ай фотохронико.

УРАН БЭЛИГТЭНЭЙ ТООСООН

Алтай һууринай ажалша коллективүүдэй партиин XXVII съездэдэ зорюулагдаһан тоосоото концерт нютагай соёлой байшан соо харуулагдаба.

Б. Цырендашиевай «Ленин тухай дуун», «Хани барисаан», Б. Ямпиловай «Эхэ Россидоо баярые хүргэнэбди», бусад дуунууд, эб найрамдалда зорюулагдаа. Буряад хатарнууд гүйсэдхэгдөө.

Тоосоото концертын хоёрдохи отделенидэ буряад арадай ёһо заншалнууд болон гуримуудай аялгаар табигдаһан арадай аман зохёолой һайндэрые дунда һургуулиин коллектив харуулһан байна. Һургуулиин директор Ч. Д. Батуевай найруулан табиһан үзэгдэл суглараагшадые ехэ һонирхуулаа.

Хяагтын район.

С. ИЛЬИЧЕВА.

футбол

1986 ондо ямар үрэ дүн хүлеэлтэйб?

Мартын нэгэнэй үдэр футболоор ороной 49-дэхи чемпионат эхилээ гэжэ дуулахадаа, спортын энэ зүйлдэ дуратайшуулай зүрхэн яһалал хүлгөө ёһотой. Түрүүшын уулзалгануудай дүнгүүдшье тунхаглагдаа. Энэ шэнэ сезоной эхилһэнтэй дашарамдуулан, зарим тэды һанамжаяа хэлэхэ хүсэлтэй байнаб. 1986 он дурасхаалта ойн баярай үдэрнүүдээр олон гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэлээ. Үнэхөөрөөшье, һанаад үзыт. Эгээ табин жэлэй саада тээ СССР-эй чемпионат болон ороной кубогай түлөө мүрысөөнүүд хуулита болгогдожо, жэл бүри тусхай календариин ёһоор үнгэргэгдэжэ эхилээ һэм шуу.

Байгша оной майн 31-нэй үдэр Мексикэдэ дэлхэйн XIII чемпионадай туг үргэгдэхэ. Харин июниин 2-то манай ороной суглуулагдамал команда Венгриин футболистнуудтай хабаяа туршаха юм. Июниин 29-дэ «Ацтек» стадион дээрэ түгэсхэлэй уулзалга үнгэргэгдэжэ, дэлхэйн шэнэ чемпион тодорхо байна. Тэрэшэлэн футболой дэлхэйн федераци (ФИФА) 1986 ониие «арбитрай жэл» гэжэ соносхоо бшуу.

...1936 оной хабарай түрүүшын чемпионадай таблица абажа харая. Тиихэдэ Москва, Ленинград, Киев хотонуудые түлөөлһэн оройдоол 7 команда хоорондоо мүрысэһэн юм. Москвагай «Динамо», Киевэй «Динамо», «Спартак» командануудтүрүүшын гурбан һуури хубаалдаа гэжэ тэмдэглэхэдэ һонирхолтой. Үнгэрһэн табин жэлэй үрэ дүнгүүдые хараад үзэхэдэ, эдэл гурбан команда хамагһаа оло дахин амжалта түйлаһан байна. Москвагай болон Киевэй динамынхид 11 дахин чемпионууд болоо, харин «Спартагай» футболистнууд 10 дахин алтан медальда хүртөө. Тиихэдэ «Спартак» 9 дахин, «Динамо» (Киев) 7 дахин, «Динамо» (Москва) 6 дахин СССР-эй хрусталь кубок эзэмдэһэн намтартай.

Мүнөөшье Киевэй «Динамо», «Спартак» командануудтүрүү зэргэеэ алдаагүй дабшаһаар. Дэлхэйн чемпионадтэ бэлдэжэ байһан ороной суглуулагдамал командын бүридэлдэ нилээд олон түлөөлэгшэдөө эльгээнхэй юм. Харин Москвагай динамынхидай һүүлэй жэлнүүдтэ бирагүйшэгоор наададаг боложо, һүүлшын һууринуудые эзэлдэгынь ехэл харамтай.

Гэхэтэй хамта, тон һүүлэй үедэ анхандаа анхармаар амжалта түйладаггүй байһан «Днепр», Минскын «Динамо», Ленинградай «Зенит» командануудай түрүү зэргэдэ гаража, ээлжээ ээлжээгээр ороной чемпионууд болоһон ушарые онсолон тэмдэглэмээр. Тэдэнэй зоригжол түгэс дабшаса найдамтай наадануудаар батадхагдаха, саашаа хүгжөөгдэхэ аабза гэжэ хүлеэмээр гээшэ. Юрэдөөл, эхилээд байһан 49-дэхи чемпионат энэ бүгэдэ асуудалнуудта тоб гэмэ тодорхой харюу үгэхэ бээ гэжэ һанагдана.

Шэнэ сезондо дээдэ лигиин командануудай бүридэлдэ хубилалтануудай болоһон ушар гайхалтай бэшэ ёһотой. Жэшээлхэдэ, «Спартак» дүрбэн гол футболистаяа табижа, ороньдонь бэлигтэй залуушуулые абаба. Иимэ хэмжээ ябуулгань баһал өөрын шалтагаантай, ушар юуб гэхэдэ, түрүүшын гурбан һууринуудай нэгые заатагүй эзэлдэгшье һаа, зургаан сезон соо «Спартак» чемпионой ягаан лентэдэ хүртэнгүй һалаа бшуу. СССР-эй кубогшье тэдэнэй гарта ороогүй. УЕФА-гай кубогта хүртэхын түлөө шармайгаадшье бираагүй. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, командын бүридэлдэ оруулагдаһан футболистнуудай арга боломжонь хизагаартай байшоо ха юм. Энэл ушар хараадаа абажа, «Спартагай» хүтэлбэрилэгшэд командаяа шэнэлээ гээшэ ааб даа. Нэгэ талаһаа, залуу, бэлигтэй футболистнууд олошорхо ушартай.

Саашань. Ороной суглуулагдамал команда тушаа хэдэн үгэ хэлэлтэй. Тэрэмнай дэлхэйн чемпионадта эршэмтэйгээр бэлдэжэ эхилһээр үнихэнэй. Нэн түрүүн бэе бэеэ һайн ойлгодог футболистнуудһаа бүридэһэн нэгэн, нягта жагсаалтай команда боложо тогтонижохонь шухала бшуу. Нүгөө талаһаа, бэедээ найдаха, хүсэндөө найдаха мэдэрэлтэй болохонь гүнзэгы удха шанартай.

Совет ороной суглуулагдамал команда дэлхэйн чемпионадуудта зургаадахияа хабаадахань. 1958 онһоо хойшо табан дахин иимэ үндэр хэмжээнэй, харюусалга ехэтэй мүрысөөндэ хабаадахадаа, 12 дахин илалта түйлаһан, 5 дахин тэнсэһэн, 7 дахин алдаһан байна, һайса бодомжолжо үзэхэдэ, энэмнай даншье муу үрэ дүн бэшэ. Бусад оронуудай суглуулагдамал командануудай түйлалтануудтай жэшэхэдэ, Аргентинын, Уругвайн, Франциин, Испаниин, Бельгиин, Шотландиин командануудайхиһаа үлүү һайн гэжэ тобшолмоор. Англиин футболистнуудтай адли хабди. Харин Бразилиин, Италиин, ФРГ-гэй ба Польшын суглуулагдамал командануудманайхиһаа һайн үрэ дүнтэй. Сэхынь хэлэхэдэ, СССР-эй команда тиимэшье муу тоотой ябаагүй. Алдаашье һаа, ехэл хүшэр хүндэ тэмсэлдэ, нүгөө талаяа нилээд тухашаруулжа һаладаг байгаа юм.

Теэд иимэ муу бэшэ үрэ дүнтэй аад, юундэ СССР-эй футболистнууд бронзошье һаань медальда хүртэдэггүй байгаа гээшэб гэһэн асуудалай гаража ерэхэнь хуулита. Би өөрөө һүүлшын хэдэн дэлхэйн чемпионадай олохон наада хоёр нюдөөрөө хараһан хүн хадаа нигэжэ хэлэхэ дүүрэн үндэһэтэйб: тиимэ дээдэ хэмжээнэй уулзалганууд юрын мүрысөөнүүд бэшэ гээшэ, энэмнай футболой нааданай ёһотойл конкурс мүн. Тус конкурсдо илажа гараха гэбэл, наадан бүхэндөө ямар нэгэн өөрсэ, шэнэ шэнжэ, зүйл оруулха, олониие гайхуулма, тэдэнэй һанаа бодол татама онол арга, дүрэ харуулха хэрэгтэй болодог. Сэхынь хэлэхэдэ, манай команда иимэ конкурсдо урдань хабаададаггүй байгаа.

Мүнөөшье манай командын бүридэлдэ бэлигтэй бэрхэ, дүй дүршэлөөр мундаагүй футболистнууд олон. Энээнэй урда тээхи дэлхэйн чемпионадта хабаадаһан Дасаев, Чивадзе, Блохин, Балтача, Бессонов, Демьяненко, Родионов гэгшэдые нэн түрүүн нэрлэе. Орон доторой чемпионадуудта, мүн уласхоорондын уулзалгануудташье шалгарһан Бубнов, Алейников, Черенков, Гоцманов, Заваров, Кондратьев, Ларионов ороной суглуулагдамал командада найдамтай һуури эзэлэнхэй. Тиихэдэ тон залуу Морозов, Литовченко, Протасов, Дмитриев гэгшэдые дурдангүй яажа болохтойб?! Юрэдөөл, иимэ түгэлдэр, алишье талаһаа бэеэ харуулжа шадаха футболистнуудһаа СССР-эй суглуулагдамал команда бүридүүлэгдэнхэй. Гэбэшье, хамтадаа наадахадаа, үшөөл арга боломжоёо гүйсэд харуулаагүй байһаар гэжэ мэдэрэе. Юуб гэхэдэ, үнгэрһэн жэлэйн уулзалганууд тэрэнэй ямар дутуу дундатайе яһала гэршэлжэ үгөө һэм шуу. Дэлхэйн чемпионат хүрэтэр үлэһэн хугасаа соо манай футболистнууд бэеэ гамнангүй һорихо, арга боломжонуудаа гүйсэд харуулан наадажа һураха уялгатай болонхой.

Тобшолон хэлэхэдэ, һая эхилһэн футболой сезонһоо ехэ юумэ хүлеэнэбди.

А. ФИЛАТОВ,
ТАСС-ай футбол шэнжэлэгшэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд. «КПСС-эй Центральна Комитедэй Политическэ элидхэлээр Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съездын абаһан резолюци». Информационно мэдээсэл. «Съезд хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлһээр.

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаһануудта. «КПСС-эй Центральна Комитедэй Политическэ элидхэлээр Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съездын абаһан резолюци» — үргэлжэлэл ба түгэсхэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Һайн хүнүүд тухай хөөрөөн», «Эрхыдээ эмтэй» — В. Могзоевой корреспонденци.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-63, информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-03327. Заказ № 55. Индекс 04609.